

ΤΕΘΣ

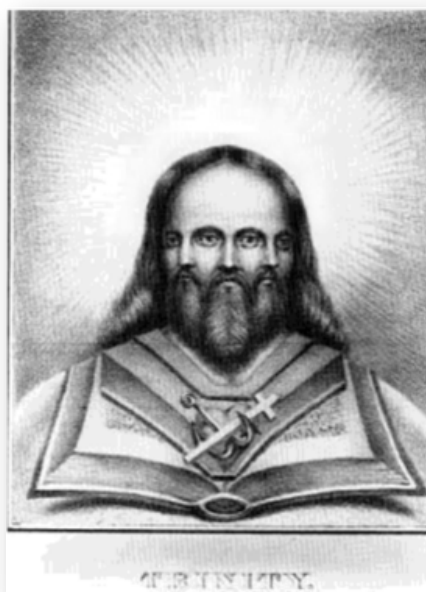
ΒΗΤΚΑΤΑ ΖΑ ΡΟΔΕΝΝΙΑ
1 ЧАСТ

Битката за Родения

Част 1

“Повечето от основателите на Адвентизма от Седмия Ден не биха могли да се присъединят към църквата днес, ако трябваше да се подпишат под Основните вярвания на деноминацията. По-конкретно, повечето не биха могли да се съгласят с вярване номер 2, което третира доктрината за Триединството.”

Джордж Найт, *Министри*, Октомври, 1993 г.

Преобразуването на Адвентната доктрина от широко поддържана вяра в родения Божи Син на Своя Баща (която останала без конкуренция в продължение на повече от 50 години, преди смъртта на Елн Уайт) в настоящото ни приемане на неродена втора Личност от

Триединно Божество е забележителен запис за решимостта и опозицията, които здраво са се ширили през 40-те години на ХХ-ти век.

Тук се намира историята на тази битка.

През последните десетилетия този драматичен обрат, в основните вярвания на църквата, бе приписван на Елн Уайт. Твърди се, че тя е развила едно пълно тринитарно схващане, през последните си години. Публикуването на *Копнежът* на вековете се представя като водогел, тласнал църквата към приемане на „пълната божественост“ на Христос и личността на Светия Дух, критични, финални стъпки към бетониране на Триединството на правилното му място в адвентната теология, подсигуриявайки по този начин една хармония, радуш-

но приветствана от останалата част на ортодоксалния християнски свят.

В контраст, с предполагаемото обръщане на Елн Уайт към Триединството, някои ръководители в „ново оперената“ църква също са обвинени, че лансират Арианство, вярата, че Христос е сътворено същество, вместо божествения, роден Син на Бога.

В Част 1-ва Теос проучва писанията на най-ранните Адвентни пионери, за да разкрие доказателство, било то за вяра в един сътворен или роден Божи Син. Каква е разликата между един божествено роден и един сътворен Син? Дали основателите на църквата са проповядвали заблуда? Те били ли са автори на ерес? Ще проучим, както свидетелството на Писанието, така и чест-

ния поглед към доказателството, намиращо се в 19то столетие.

Джеймс Уайт

За Джеймс Уайт и Джоузеф Бейтс, често, се намеква, че са основните заподозрени, отговорни за омърсяването на ранното Адвентно движение с „Арианство“. Тезата започва с предишното им членство в „Християнска връзка“, една отявлена анти-тринитарна група, станала популярна в ранната част на XIX век. Като редактор на Настояща истина, а по-късно и на *Ривю енд Херълд*, Джеймс Уайт имал възможността да разпространява „личните си възгледи“, относно естеството на Христос всред ново- появилите се адвентисти. Поради „прямата му и убедителна“ индивидуалност, се казва, че той е повлиял и доминирал над разбирането на своята съпруга, по този въпрос, през по-голямата част от техния брачен живот. Но в последните си години, се предполагало, че Джеймс Уайт започнал да намалява съпротивата и дори се твърди, че преди да почине в 1881 г., по същество, бил тринитарист.

Първият печатен пример за позицията на Джеймс се появил през 1846 г. Възражението му било свързано със свеждане личностите на буквалните Баща и Син до прости „спиритуализирани“ роли на едно същество, наречено „вечният Бог.“

[Има] „една определена класа, която отрича единствения Господ Бог и нашия Господ Исус Христос. Тази класа не може да е съставена от някой друг, освен от онези, които **спиритуализират съществуването на Отец и Сина като две отличими, буквални и осезаеми личности**, а също и буквалния Свят град и трона на Давид.... Начина по който спиритуализаторите са отхвърлили или отрекли единствения Господ Бог и нашия Господ Исус Христос е първо, като използват старото небиблейско **тринитарно кредо, т. е., че Исус Христос е вечният Бог**, въпреки, че те не разполагат с нито един пасаж, с който да подкрепят това, докато ние имаме изобилие от ясното свидетелство на писанието, че **Той е Синът на вечния Бог**“ Дей Стар, 24-ти януари, 1846 г.

Някои формулировки на Триединството включват изрази, като „три личности в едно същество“. Още примери за използвания през тези ранни години език, могат да бъдат намерени в *Адвентист Ривю енд Сабат Херълд*, чийто първи издания са през 1851 г.

„Две свидетелства от **вечния Баща**, и едно от **Неговия Син Исус Христос**, са по-ценни за нас от десет хиляди от така наречените „Християнски Отци“, колкото и близо, до апостолската епоха, да са живели.“ *Ривю енд Херълд*, 5-ти май, 1851 г., стр. 4.

[Цитира се Данаил 7:13, 14] „Неговото идване [това на Христос], в този текст, е при **‘Древния по дни, Бог Отец.**“ „Божиите пророци са представили Йехова като обитаващ над херувимите, в небето на небесата и като такъв, Който наблюдава между тях. Това е позицията на **‘Древния по дни**“ в небесното светилище.“ *Ривю енд Херълд*, 9-ти юни, 1851 г., стр. 8.

„Йехова е **великият Законодател**. Той единствен би могъл да променя или премахва закона Си, и Той е казал: „Аз съм Господ, Аз не се променям.“ Исус не намеква дори за най-малката промяна в Съботната заповед, но казал: „Аз опазих **заповедите на моя Баща.**“ *Ривю енд Херълд*, 18-ти август, 1851 г., стр. 3.

„Живеея сред най-екстравагантното проповядване на басни от последните дни, в които ученията и заповедите на хората са заместили тези на **Всемогъщия Бог, Исус и апостолите.**“ Джордж Смит, Писмо, *Ривю енд Херълд*, 26-ти юни, 1851 г., стр. 7

„Сега, бивайки Човешкият Син, Христос, главният човек или вторият Адам, човекът на Божията дясна ръка, наследникът на всичко, с право е Господар, дори на съботния ден.“ „Както Христос доказва възкресението, в Марк 12:26, 27, „Аз съм Бог на Авраам, Бог на Исаак, Бог на Яков; Аз не съм Бог на мъртвите, а на живите;“ така Христос е Господар и на съботния ден. Той не е Господар над мъртвите символи и сенки или над онова, което не съществува, но е властелин над живите мъдрости, сред които считам, че е и съботата. Деяния 7:38.“ *Ривю енд Херълд*, 2-ри септември, 1851 г., стр. 1.

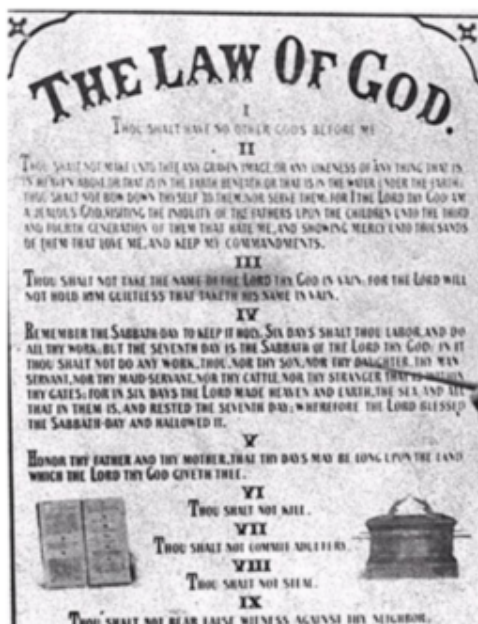
„Христос е „вечният Баща“ на своя народ, [Ис. 9:6.] Новият Ерусалим е майката, [Гал. 4:26.], а членовете на Христовата църква са децата.” *Ривю енд Херълд*, 9-ти юни, 1851 г., стр. 7.

Тази малка извадка от коментари, отнасящи се до личността и божествеността на Отец и Сина, от времето на първите публикации, дава доказателство, че при тези вярващи, не е имало възражение божествеността на Христос, че Той е Създателят, Вечен Отец на Своя народ, наследник на всичко, Бог на живите. Съществува обаче и доказателство, че те са правили разграничение между Вечния Отец, Древния по Дни, Бог Отец, Йехова, великия Законодател, Всемогъщият Бог и Неговия Син.

Изглежда, че по онова време е имало някои (както и днес), които популяризират замъгляването на Божеството или както Джералд Уилър го описва в своята книга за Джеймс Уайт, които „сливат членовете на Триединството в едно неопределено състояние“. Неогобрението на този възглед е довело до често цитирания пример за антитринитарна позиция на Джеймс Уайт от 1852 г.:

„Твърдението, че изказванията на Сина и Неговите апостоли са заповедите на Отец е така далече от истината, както **старият тринитарен абсурд, че Исус Христос е самия вечен Бог.**” Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 5-ти август, 1852 г., стр. 52 ‘Вярата на Исус’

Предположението е, че тъй като Джеймс Уайт не приел тринитарния възглед, че Христос и Отец са един и

същ „Вечен Бог“, то трябва да отрече и равенството на Христос с Отец, а по този начин да отрече божествеността на Христос. Но както видяхме, той нямал проблем с това, че Христос е равен със Своя Баща; възражението му било да направи Сина равен на Бащата.

Като редактор на „*Ривю & Херълд*“ той преиздал част от *Католическия доктринален катехизис* през 1854 г., за да демонстрира папските претенции над властта на Писанието и приемането на папските традиции, от протестантите.

„Въпрос: Имате ли някакви други доказателства, че те [протестантите] не са ръководени от Писанията?”

„Отговор: Да; толкова много, че не можем да си позволим повече от един обикновен пример в тази малка творба. Те отхвърлят голяма част от това, което се съдържа в Писанието, а изповядват, повече, вяра в неща, които не се откриват никъде в тази Божествена Книга.”

„Въпрос: Дайте някои примери и за двата случая?”

„Отговор: Ако Писанието беше тяхно единствено правило, те трябваше да си **измиват един на друг нозете**, според заповедта на Христос, в 13-та глава на св. Йоан; - трябва да **пазят, не неделята, а съботата**, според заповедта: ‘Помни да освещаваш съботния ден;’ защото тази заповед в Писанието не е била променяна или отменяна.”

„Въпрос: Имате ли и други начини да докажете, че църквата има власт да учредява празници или правила?”

„Отговор: Ако тя нямаше такава власт, тя не би извършила онова, с което всички съвременни религиозни лица се съгласяват: - тя не би **заместила съблюдаването на съботата, седмия ден от седмицата, с неделята, първия ден на седмицата, една промяна, за която не се открива власт в Писанието.**”

„Въпрос: „Спазвате ли други, наложени от църквата истини, които не са ясно формулирани в Писанието?”

„Отговор: **Доктрината за Триединството**, доктрина, знанието за която, несъмнено е необходимо за спасението,

не е изрично и доказателствено изложена в Писанието, в частния смисъл на протестантското тълкуване.”
Ривю енд Херълд, 22-ри август, 1854 г.

Макар че все още поставяме на видно място католическия катехизис в нашите евангелизационни презентации, в подкрепа на библейската истина, че силата на малък рог ще „замисли да промени времена и законите“, променяйки святостта на съботата в първия ден от седмицата като „белег за нейната църковна власт“, вече не е приемливо да се цитира същия Катехизис, като еталон за осъждане на учението за Триединство, „за което няма библейска опора“. Но Джеймс Уайт продължил да включва Триединството сред основните догми на папството.

„Най-голямата вина, която можем да намерим в Реформацията е, че реформаторите прекъснаха реформирането. Ако бяха продължили нататък, докато не оставят и последния остатък от папството, след себе си, като естественото безсмъртие, поръсването при кръщение, триединството и пазенето на неделата, църквата сега щеше да бъде свободна от нейната небиблейска заблуда.“ *Ривю & Херълд*, 7-ми февруари, 1856 г.

Показателно е, че католическото учение, все още, претендира за собственост над доктрината за Триединството и правата по нейното разработване, както се вижда от приложените, по-году, документи.

„Нашите опоненти понякога твърдят, че никаква друга вяра не трябва да бъде поддържана догматично, когато не е била заявена ясно в Писанието... Но самите протестантски църкви са приели такива догми, като Триединството, за което няма такъв прецизен авторитет в Евангелията.“

Грегъри Грийн, „Успение Богородично“, *Списание Лайф*, 30-ти октомври, 1950 г., стр. 51.

Тази липса на библейски авторитет е повтаряща се тема и е причина католицизмът да се позовава на традицията, а не само на Писанието, в подкрепа на своите учения.

Имало обаче здрави убеждения, изразени от ранното ръководство на адвентистите, в противовес на установяването на „човешко верую“, което може да се основава на „човешки традиции и басни.“ По време на организирането на Църквата на адвентистите от седмия ден през 1861 г., имало много дискусии относно предлагането на верую. Джеймс Уайт се противопоставил на това, гледайки на него като на опит да бъдем като групите църкви.

„Но адвентистите от седмия ден нямат човешко вероизповедание или дисциплина, затова дайте възможност на Бог да поучава чрез даровете на Духа. Те горещо желаят да оставят настрана човешките традиции и басни и да спазват Божиите заповеди и вярата на Исус Христос. Седмичната

им практика в спазването на съботата е постоянно изобличение на църквите и света и почти във всяка точка на библейската истина те са в пряка опозиция на популярните доктрини на църквите. И освен това, между нас има непрестанни свидетелства, които ни предупреждават да се открояваме от света.”
Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 1-ви октомври, 1861 г.

Една седмица по-късно Джон Лафбъроу обяснил защо:

„Първата стъпка към отстъпление е да се създаде едно кредо (верую), което ни казва какво трябва да вярваме.

Втората е, това кредо да бъде превърнато в изпит за членство.

Третата е, членовете да бъдат изпитвани чрез това кредо.

Четвъртата е да бъдат обявени за еретици, онези, които не вярват в това кредо.

И пето, да се започне преследване на такива.

Аз пледирам, ние не подражаваме на църквите в който и да е смисъл от предложения ред.”

Дж. Н. Лафбъроу, *Ривю енд Херълд*, 8-ми октомври, 1861 г.

Джеймс Уайт се съгласил и след това казал:

„Бибlijата е нашето кредо. Отхвърляме всичко, под формата на човешко кредо. Приемаме Библията и дарбите на Духа; възприемайки вярата, че по този начин, Господ ще ни учи от време на време. И с това заемаме позиция, която е срещу формирането на кредо.” *Пак там*.

Понеже Троиството е по-скоро на базата на credo отколкото на писанието, Джеймс Уайт е бил неугържим в опозицията си срещу идеята за "триединен Бог."

„Исус се молил **учениците МУ да бъдат едно**, както Той бил едно със Своя Баща. Тази молитва не се отнася за **един ученик с дванадесет глави**, но за дванадесет ученика, обединени в цел и усилие в каузата на техния учител. **Нито пък Отец и Сина са части на "триединния Бог"**." Джеймс Уайт, *'Случки от живота'* стр. 343, Гл. 'Законът и Евангелието' 1868 г.

„С този възглед по темата [че Христос е самия Син на Бога] са налице смисъл и сила в изказа отнасящ се за Отец и Сина. Но, когато **се твърди, че Исус Христос 'е самият вечен Бог'**, това **Го превръща в Син на самия Себе Си и в Баща на самия Себе си, и Го представя като такъв, Който е дошъл от Себе Си, и отишъл при Себе Си.**" Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 6-ти юни, 1871 г.

Тези, които повярвали в това, което Исус казал за Себе Си (че Той изхожда и излиза от своя Отец) нямали затруднения да повярват следствието, че Божият Син, следователно е напълно божествен, като, телесно, има в себе си цялата пълнота на Божеството.

Обаче други се отнесли към родения Син, по по същия начин, сякаш е създаден, защото и в двата случая, Той има начало. По някаква причина, не ясно определена от Писанието, „без начало“ се превърнало в необходимо условие за определението на божественост. Затова съ-

ществувала непрекъсната борба да се разсее предположението, че вярващите в Родения Син отричат Неговата божественост. Джеймс бил погложен на подобни обвинения.

„**Не отричаме божествеността на Христос.** Ние се радваме да дадем пълна заслуга на всички онези силни изрази на Писанието, които възвишават Божия Син. **Вярваме, че Той е божествената личност**, към която Йехова се обръща с думите „Нека направим човека.“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 6-ти юни 1871 г.

Пет години по-късно той отново потвърдил позицията на ЦАСД за Христовата божественост - Сина на живия Бог - същата изповед, която направил Петър, не създадено същество, но родено от Бога. Въпреки това, тъй като този път той бил в обстановката на обмен с тринитарен пастор, баптист от седмия ген, коментарите му се предлагат като доказателство, че той „отстъпва“, за да приеме

Джон Нортън Лафбъроу

тринитаризма.

„Адвентистите от Седмия Ден поддържат **божествеността на Христос** толкова близо с тринитаристите, че тук не долавяме никаква трудност.“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 12-ти октомври 1876 г.

Докато повечето настоящи адвентисти тринитаристи демонстрират това изолирано твърдение като доказателство, че Джеймс е „смекчил“ позицията си и вече на „практика“ е станал тринитарист, контекстът на цялата му статия е едно

идентифициране на общото мнение между Адвентистите от Седмия ген и Баптистите от Седмия Ден. Той започва с признаването, че „Основната разлика между двете организации е въпросът за безсмъртието.“ Но той можел искрено да каже, че божествеността на Христос - въз основа на Неговата истинска синовност, като произхождащ от Отец, наследявайки същата тази божественост, естеството на Бога - не била по-различна. Същността на проблема (тогава и сега) зависи от определението за божественост.

Божественост: естеството на Бога.

Библията обяснява каква е природата на Бог, а по отношение на вечното Му съществуване и творческа сила.

„ГОСПОД е **вечният Бог**,

Създателят на земните краища.“ Исая 40:28

„О, ГОСПОДИ, не си ли Ти **от вечността**.“ Авакуум 1:12

„Той е благословен **от века и до века**.“ Псалм 12:13

„**От века и до века** Ти си Бог.“ Псалм 90:2

„Този Бог е **нашият Бог до вечни векове**.“ Псалм 48:14

Областта на вечността е дефинирана като онова, което е съществувало преди сътворението на земята:

„**От вечността, от начало**, или откакто е била земята...“ **Преди планините** да са били установени, преди хълмовете“ Пр. 8:23, 25

„Възнесеният и Превъзвисяшият, Който **обитава вечността**.“ Ис. 57:15

„**Твоите години** са из родове в родове. **В началото** Ти, Господи, си основал земята и дело на Твоите ръце

са небесата. Те ще изчезнат, а Ти ще **пребъдваш**; Псалми 102:24-26

„Преди да се родят планините, и да си дал съществуване на земята и вселената, от века и до века Ти си Бог.“ Псалми 90:2

„Познати са на Бога всички неща **от началото на света**.“ Деяния 15:18

Бог е вечен, защото е безсмъртен – Той не може да умре.

„Вечният Цар, **безсмъртният**“

1 Тим. 1:17

„Който **единствен притежава безсмъртие**.“ 1 Тим. 6:16

„Който е и е **бил, и иде**“ Откр. 1:18

„та да не се промени целта“ Данаил 6:8, 12, 16, 17

Това е било вярно за един земен цар. Бог също се отличава със Своята непроменчивост – Бог не се променя.

„Аз съм ГОСПОД, **Аз не се променям**.“ Малахия 3:6

Славата на Израил **не лъже** и не **променя ума си**. 1 Царе 15:29; Числа 23:19

„Завета Си няма да наруша, **нищо ще променя** онова, което е излязло от устните Ми“ Пс. 89:34

Божественият характер, както е изразен в Неговия закон, не се променя. Исус Христос е „същият вчера, днес и завинаги“ (Евр. 13:8), защото Неговият характер никога не се променя.

Но, въпреки че неговата божествена природа не се променя, формата му се променя: поради това, че е „направен толкова по-добре от

ангелите“ (Евр. 1:4) „като е във формата на Бог“ (Фил. 2:6), след това е бил „направен малко по-голу от ангелите“ (Евр. 1:9; Пс 8:6) „като се намери в образа на човек“ (Фил. 2:8). Исус „изпразни Себе Си“ и Словото стана плът“ „Бог се яви в плът.“

Формата му се изменя, но Неговият характер е неизменен.

Защо един Христос, Който излиза от Своя Баща, представява заплаха за Своя неизменен божествен характер или за вечното Си безсмъртие?

Неговия „произход е от дните на вечността“ Михей 5:2 (странично поле). Той беше „изведен“ „в началото на своя път, преди гревните Му дела“ Пр. 8:22, 24.

Джеймс Уайт никога не оспорвал божествеността на Христос. Той обяснил този въпрос по-пълно през следващата година:

„Павел потвърждава за Божия Син, че е бил във формата на Бог и че е **равен с Бога**. „Който бивайки във формата на Бог, смяташе, че не е грабеж да бъдеш равен с Бога.“ Фил. 2:6. Причината, поради която не е грабеж Синът да бъде равен с Отца, е фактът, **че е равен**. Ако Синът не е равен с Отца, тогава е грабеж Той да **се равнява на Отца**.“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 29-ти ноември, 1877 г., „Христос равен с Бога“

Тази безпогрешна изповед за равенството на Сина с Отца е последвана в същата статия от коментар за двете крайности.

„Неописуемото Триединство, което прави Божество то три в едно и едно в три, е

достатъчно зле; но този ултраунитаризъм, който прави Христос по-долен от Отца, е по-лош.“

„Голямата грешка на унитарианството е, че възприема Христос, когато се е възплътил в нашата природа, като еталон за това, което е бил с Отца преди създаването на света, и това какъв ще бъде, когато напълно божествен, седи до Отца на вечния Си престол.“

„Въпросът за състоянието на мъртвите не е практическа тема. И все пак ние я обсъждаме, за да предупредим хората срещу спиритизма. Въпросът за триединството и единството не е практичен въпрос и въпреки това ние призоваваме вниманието към него, за да предпазим хората от онази страшна ерес, която отнема от всеобщия ни Изкупител божествената Му сила.“

„Забелязваме стъпките, водещи от позицията на Христос с Отца, преди да бъдат направени световете... той е бил **равен с Бога**... А когато Изкуплението е завършено, отново Синът е **равен с Отца**.“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 29-ти ноември, 1877 г.

„Ние вярваме, че Христос е бил божествено същество, не само в своята мисия, но и в своята личност;“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 27 юни 1878 г.

Тук виждаме, че, отново, през последните четири години от живота си, Джеймс не поставя под въпрос истината за Христовото равенство с Бог Отец; той яростно се противопоставял на Тринитарната идея, която Го прави равен на своя Баща (унищожавайки отделните им личности). Ние отбелязваме, че дискусията

на Уайт за равенството е ограничена само до властта и е напълно правилна. Но той не се занимава с въпроса за зависимостта, която Синът винаги би имал по отношение на благословието и одобрението на Неговия Отец. Въпреки това, Уайт ясно е виждал равенството на Христос с Отца, като независимо от рамката на Триединството.

Неговите изрази относно равнопоставеността са напълно съвместими с тези на съпругата му. Единственият път, когато тя някога е използвала израза „съравен“, е било в контекста на това, че Той е Божият Син; един труген за пренебрегване акцент:

„За да спаси престъпника от разруха, **онзи, който беше съравен с Бога**, предложи живота си на Голгота. „Бог толкова възлюби света, че даде **Своя единороден Син**, та който вярва в Него, да не загине, а да има вечен живот.“ *Ривю енд Херълд*, 28-ми юни, 1892 г.

Джеймс Уайт отхвърлял и двете крайности: тази на физическото единство в Божеството и онази, където Божият Син е представен като един по-нисък човешки Христос. Той никога не е „омеквал“ в противопоставянето си на концепцията за триглаво божество.

„Когато може да се докаже, че целта на молитвата на Божия Син е била учениците да са едно тяло с дванадесет глави, тогава може да се покаже, че имаме Божество, което има едно тяло и три глави.“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 11-ти март, 1880 г.

И накрая, в годината на смъртта си, той отново

изповядал равенството на Христос.

„В своето възвишаване, преди да се подчини на делото за изкупуване на изгубените грешници, Христос смятал, че не е ограбване да бъде равен с Бога, защото в делото на сътворението и въвеждане на закона за управление на създадените интелигентни същества, **Той бил равен с Отец.**“ Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 4-ти януари, 1881 г. „Умът на Христос“

Двата начина, по които са равни, са „в делото на сътворението“ и в „въвеждането на закона“. Исус казал на евреите, възразили срещу изцеленията в събота: „Моят Отец работи досега, и аз работя. Затова евреите искаха още повече да Го убият, защото Той не само нарушаваше съботата, но каза също, че Бог е Негов Отец, правейки себе си равнопоставен с Бога.“ Йоан 5:17, 18. Ето защо Исус също казал: „Аз не мога да правя нищо от себе си.“ „Не правя нищо от себе си“ Йоан 8:28. Отец работи чрез Своя Син. „Ние имаме застъпник при Отца“ 1 Йоан 2:1. И двамата са на наша страна. „Самият Отец ви обича“ Йоан 16:27.

Той квалифицира това равенство като отношение на споделяне „в делото на сътворението и учредяването на закона.“ В същата тази статия от 1881 г. Джеймс отново изразил доживотното си убеждение, че Божият Син наистина е роден от Бога:

„Отец беше по-голям от Сина в това, че беше първи. Синът беше равен с Отца поради това, че е получил всичко от Отца.“

Странно изглежда, че това твърдение е толкова рядко цитирано от онези, които биха искали да предположат, че Джеймс Уайт има промяна в сърцето си в последните си години, че е отхвърлил вярата си в родения Син Божий и в последните си дни е започнал да приема Триединство, изоставяйки по-ранната си „полу-арианска“ позиция. Това явно не е било така.

Исус също използвал израза „по-голям“ в смисъл на „по-възрастен“, когато казал: „Който е най-голям сред вас, нека бъде като по-младият“ Лука 22:26. Това било напълно в съответствие с идеята, че Неговият Отец е по-голям или по-възрастен от Сина.

Но истината се намира близо до пътя на заблудата. Един настоящ римокатолически катехизис описва „Блаженото Триединство“ така, че да може да включи и родения Син:

„Отец е този, който ражда, Синът, който е роден, и Светият Дух, който изхожда.“ *Катехизъм на Свети Павел от Римокатолическата църква*, Стратфийлд, Нов Южен Уелс, 1998 г., Джобна версия, цялостна и неограничена.

Д-р Бари Харкър, пишещ в ALMA Torch през ноември 2008 г., отбелязва, че това „е практически неразлично от идеите, които се популяризират днес, сред нас, от тези, които отхвърлят вечността на Сина и Светия Дух.“

Това е нечестна характеристика. Онези, които отхвърлят човешките тринитарни доктрини, не отхвърлят непременно вечността на Сина, нито съществуването

на Светия Дух. Божественият Син (Фил. 2:6; Кол. 1:15; 2: 9; Йоан 5:23; Йоан 14: 9), който произлиза (Йоан 7:29; 8:42; 16:27, 28) и вечният Баща (1 Тим. 1:17), по Своята същност, трябва да притежават същото вечно безсмъртие (Йоан 5:26) и същия вечен Дух (Евр. 9:14). Това е учението на Писанията.

Опитът на Харкър да дискредитира вярата в родения, във вечността, Син е изненадващ, понеже е приета изкривена форма (вечно раждащ се) от католицизма. В същото време той възнамерява да запази вярата в Триединството, която не само е приета от Римската църква, но се представя като основа на всички нейни учения.“

Общество на Свети Пий X в Канада 🇺🇸

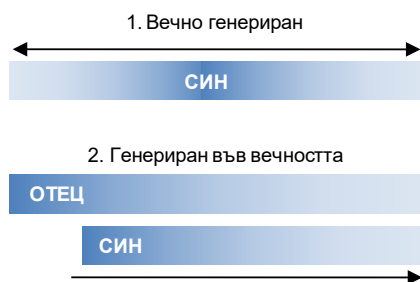
Пишейки в Молитвената броденица на кръстоносния поход, изумен Воние се позовава на псалм „109“, в подкрепа на божественото раждане на Божия Син. Цитираният пасаж всъщност е от 110-ия псалм, който започва с: „Господ каза на моя Господ: Седни от дясната ми страна.“ Но фокусът на коментарите му е 3-ти стих: „Твоите хора ще бъдат готови (начало, предел) в деня на силата ти ... от утробата на утробата: имаш росата на младостта си.“ Той цитира различен превод, който предава текста по следния начин: „С Тебе е княжеството в деня на Твоята сила: яркостта от светилите: от утробата преди деня, аз те родих.“ От това той заключава:

„Раждането е единственото събитие в попрището на Христос, за което може да се каже,

че се е състояло два пъти, веднъж във вечността и веднъж във времето... Христос се ражда във вечността от Отца, и във времето от Мария... на Мария, дете се роди, което е Син Божий, роден от Бога от цялата вечност.” Декември 2002 г., № 24

Католическото учение за рогения Божий Син, обаче, трябва да бъде направено така, че да се хармонизира с предписанието на тринитарната традиция, която изисква три съвечни и съравни личности. За да постигнат това, те приемат един процес на вечно раждане, започнал „от цялата вечност“ и който ще продължи през цялата вечност. Няма писание, което да поддържа такава мистично схващане. Но този измислен възглед решава, поне в техните умове, конфликта между възникващите изводи за връзка Баща-Син и вечното равенство, наложено от тринитарната теория.

Католически и библейски концепции за божествено рогения Син Божий:

„Световният съвет на църквите е едно църковно сдружение, което изповядва Господ Исус Христос като Бог и Спасител според Писанията и затова съвместно се стреми да изпълни общия си призив за слава на **единия Бог, Отец, Син и Свети Дух.**”

„Световният съвет на църквите е едно църковно

сдружение, което изповядва Господ Исус Христос като Бог и Спасител според Писанията и затова съвместно се стреми да изпълни общия си призив за слава на **единия Бог, Отец, Син и Свети Дух.**”

Толкова общо, (съвместно авторство на Църквата на Адвентистите от Седмия Ден и Световния съвет на църквите), стр. 33, 1968 г.

„Макар че **ниито един пасаж от Писанието не говори официално за доктрината Триединство, тя е загатната**, като факт, от библейските писатели и споменавана няколко пъти. **Само чрез вяра** можем да приемем съществуването на Триединството.”

Адвентист Ривю, Том 158, Номер 31, Специално издание, 30-ти юли, 1981 г., стр. 4.

**Джоузеф Бейтс
1792-1872**

„Родителите ми дълго бяха членове на Конгрешанската църква, с всичките им обърнати във вярата деца, досега и с тревога се надявах, че и ние ще се обединим с тях. Но те възприеха някои точки във вярата си, които не можех да разбера. Ще посоча само две: техният начин на кръщение

и учението за триединството. Баща ми, който беше дългогодишен дякон, при тях, се опитваше старателно да ме убеди, че са прави в точките на учението. ... Относно триединството, заключих, че за мен е невъзможно да повярвам, че Господ Исус Христос, Синът на Отец, е също и Всемогъщият Бог, Отец, едно и също същество. Казах на баща си: „Ако можеш да ме убедиш, че ние сме едно, в този смисъл, че ти си мой баща, а аз твой син; и също така, че аз съм твой баща, а ти мой син, тогава мога да повярвам в триединството.” Из *Автобиография на старейшината Джоузеф Бейтс*, 1868 г., стр. 204

Бейтс се занимава с парадокса на усилено на „триединството“ да поддържа „единственост“ на Бог, твърдейки, че има само едно Същество (със смуцаваща прилика с унитаризма) и „троичност“ на триединството, което твърди, че има три личности (обезпокоително подобие на тритеизма). За да се избегне грешката на политеизма, учението за Триединството трябва да поддържа, разбирането за само едно Божествено същество. В писмо до Уилям Милър, през 1848 г., Бейтс пише:

„Мнозина между нас, от **присъединилите се към Шейкърите**, се подиграват на нашата компания. Казвам, че първо е срам за тях да проповядват толкова ясно и отчетливо скорошното и лично идване на нашия Господ Исус Христос, да събере своите свети и след това да отидат и да се присъединят към Шейкърите във вярата им, че Той (Исус) е дошъл духовно в майка им Ан Лий преди повече от седемдесет години. Това спо-

ред мен **несъмнено се дължи на предишното им учение и вяра в доктрина, наречена Триединството.**

Как може да намерите недостатък във вярата им, докато преподавате самата същност на **това никога, никога не разбрано учение?** За тяхното укрепване и вяра, разбира се, за вашите, също, вие казвате: „Христос е Бог и Бог е любов.“ Тъй като не сте дали никакво обяснение, приемаме, че това идва от вас като буквално тълкуване на словото; ... **Вярваме, че Петър и неговият Господ са поставили този въпрос извън спора** в Мат. 16:13-19; [където Петър изповядва, че Исус е „Христос, Синът на живия Бог.“] и не мога да разбера защо Даниил и Йоан не са потвърдили напълно, че **Христос е Синът, а не Бог Отец.** Как Даниил е можел да обясни своето видение в 7-ма глава, ако „Христос е бил Бог.“ Тук той вижда един „като Сина (и не може да се докаже, че това е бил някой друг) човешки, и му беше дадено господство, и слава и царство;“ от Древния по дни. По-късно Йоан описва Личност, седнала на престол, с книга в дясната си ръка и ясно видял Исус да се качва на трона и да взема книгата от ръката на Седящия на него. Сега, ако е възможно тези две напълно различни транзакции да се осъществят в една личност, тогава бих могъл да повярвам, че Бог [Отец] умря и беше погребан вместо Исус и че Павел е сбъркал, когато е казал: „Сега Бог на мира, който изведе от мъртвите Господ Исус, великия пастир на овцете“ и че Исус също е нямал предвид това, което е казал, когато заявил, че е излязъл от Бога, и отива при Бог; и много повече, ако е необходимо,

за да се докаже пълната абсурдност на такава вяра.“ *Преживяване в миналото и сега*, стр. 187

Бейтс използва същия аргумент в памфлет, който отпечатва през 1846 г.:

„И Даниил, пророкът, преподава същото учение. „Видях в нощните видения: и ето, един **като Син Човешки** идеше с небесните облаци и **дойде при Древния по дни** (описан в деветия стих) и Го доведоха пред Него; и Му беше дадено господство и слава, и царство, което никога не бива разрушено.“ Дан. 7:13, 14. Сега всички признаваме, че този персонаж е бил Исус Христос; тъй като никое същество на земята или на небето, не е имало някога обещанието за вечно царство освен Него. И не Му ли го дава Древният по дни? Не би ли било абсурдно да се каже, че Го е дал на себе си? Как тогава може да се каже (или да се докаже), че (според някои) Синът е Древният по дни; - този пасаж и онзи в петата глава на Откровение ясно доказват, че **Бог и неговият Син са две личности на небето. Исус казва: „Аз излязох и дойдох от Бога; нито съм дошъл от Себе Си, но Той ме изпрати.“ Йоан 8:42. „Излязох от Отца и дойдох в света; отново напускам света и отивам при Отца.“**

Изглежда, че той оспорва унитариянството толкова, колкото и Триединството. И двете заемат крайни позиции, в опита да разрешат „единствеността“ на Бог, макар че, примиряват поне Отец и Сина. Унитаризмът премахва личностите и се примирява с лицата; Тринитаризмът по същия начин елиминира истинската връзка Баца - Син и се примиря-

ва просто с две титли. Но Бейтс не можел да приеме нито едното от тези две учения.

Погобно на Джеймс Уайт, Джоузеф Бейтс отхвърля спиритуализирането на ясно отделените личности на Божеството. И унитариянците, и тринитаристите трябва да отхвърлят буквалната синоვნост на Христос и буквалното бащинство на Бога, защото те противоречат на определенията, които всяка една доктрина налага. Бейтс също се оплакал от усилията на „спиритуализаторите“ да отрекат буквалното второ идване на Исус и царството небесно. Бидейки морски капитан, той описал, по един жив начин, опасностите от подобна философия.

„По този начин бях по-конкретен в цитирането на Писанията, в отговор на предложените въпроси, за да се опитам, ако е възможно, да разсея част от гъстата тъмнина и мъгла на **Шейкърството, Квакерството, Шведоборганството и всички спиритизми**, които сега сякаш се настаняват по целия морален свят и закриват дори самата светлина от хоризонта. За моя ум тази **спиритуалистична** система, когато Божието слово допуска буквално тълкуване, и според правилото - първо е буквалното значение; е, ако се използва моряшка фраза, **като кораб, пробиващ си път през нощта в залива Бостън, в гъст сняг с пълна луна.** Нищо не би могло да бъде по-измамно за моряка; летящите облаци, в един момент, осветяват небесната среда с тънкоостта на изпаренията си (насърчавайки моряка да вярва, че сега ще види

фара) в следващия миг става по-тъмно и така ситуацията продължава да ги заблуждава, докато внезапно разбивачите започват да издават грохота си навсякъде около тях - корабът е хвърлен върху скалите - един общ вик се надига за милост! и цялата надежда е завинаги изчезнала - кораб и моряци са разхвърляни из целия бряг! **Мили Боже! Помогни ни да се освободим от тези спиритуалистични тълкувания** на Твоето Слово, където е изяснено, че второто пришествие и царството на Христос ще бъдат толкова буквални и реални, колкото събитията, станали при първото Идване, записани вече в историята. .“

Спиритуалистичното тълкуване на Второто пришествие или спиритуалистичната интерпретация на Божия Син, и в двете Бейтс не намерил удовлетворение. Той предпочел да хвърли котвата си в твърдата скала на Божието слово.

Джон Нортън Лафбъроу 1832-1924

Джон Лафбъроу се присъединява към Агвентистите от седмия ген през 1852 г. на 20-годишна възраст, след като изслушва проповед на Дж. Н. Ендрюс. Същата година Елн Уайт го призовава в служенето. Пътувал е много със семейство Уайт през 1850-те и лично е наблюдавал над 40 от виденията на Елн. Работил е с Джоузеф Бейтс в Охайо, с Д. Т. Борго в Калифорния и дори е прекарал седем години във Великобритания. През 1890 г. Елн Уайт го препоръчва на Генералната конференция, като неин ценен исторически ресурс.

Резултатът бил една книга за историята на вероизповеданието, наречена Възход и напредък на Агвентистите от седмия ген. Елн Уайт пише често за доверието си в него:

„Старейшина Лафбъроу твърдо се застъпва за свидетелствата ... **Влиянието на старейшина Лафбъроу е ценно в нашите църкви.** Точно такъв човек е необходим, човек, който е **стоял непоколебимо за светлината, която Бог е дал на Своя народ,** докато мнозина променят отношението си към това Божие дело. - Писмо 20 стр. 2-4 до О. А. Олсън, 7-ми октомври, 1890 г. в *Издание на ръкописи (MR)*, том 2, стр. 55

„Ако старейшината Лафбъроу може да използва таланта си в Мичиган, за известно време и в други щати, **твърдата му позиция по свидетелствата, ще съживи вратата на заблудените.**“ Писмо 46 до О. А. Олсън, 8-ми май 1890 г. в *Издание на ръкописи (MR)*, том 4, стр. 260

„Докато старейшините Уагонър и Лафбъроу са тук, **аз ги оставям да вършат работата** и запазвам всичките си сили с една цел - да пиша.“ Писмо 59, до сестра Лусинда, 8-ми април 1876 г. в *Издание на ръкописи (MR)*, том 5, стр. 431.

В своя дневник, в събота на 19-ти март 1859 г. тя записва следното:

„Участвах в следобедните срещи. Брат Лафбъроу проповядва с голяма свобода за **съня на мъртвите и наследството на светиите.**“ *Ръкопис 5*, 1859, с. 20 в *Издание на ръкописи (MR)*, том 6, стр. 290.

Това било тема на книга, която Лафбъроу написал само четири години по-рано. През

1855 г. той публикувал „*Разглеждане Свидетелството на Писанието, относно настоящото състояние на човека и неговото бъдещо възнаграждение или наказание*“. На стр. 13 той коментира 1 Тимотей 6: 15, 16, че Христос ще покаже или изяви Своя Отец, „блажения и единствен Владетел“, „Който единствен има безсмъртие“, „Когато никои не е видял“.

„**Бог е великият източник на живот и безсмъртие.** Ако някое същество е получавало някога или ще получи безсмъртие, то трябва да го получи от Него; и в Неговата власт е да го даде или откаже.“

„„Но“, ще кажете вие, „Христос е безсмъртен.“ „Той всякога живее, за да ходатайства за нас.“ **Ако твърдите, че е бил безсмъртен преди мисията Си на земята, Той трябва да е получил това безсмъртие от Отца, тъй като е произлязъл от Отца.**“

В писмо, написано през 1890 г. до „мирянин във Фресно“, който критикува Лафбъроу, Елн Уайт упреква един неназован човек, че гържи „лични теории“, които не са верни. Явно това е било свързано с природата на Христос, защото тя заявява:

„Христос не се стреми да бъде смятан за велик и въпреки това Той бил **Небесното величество, равен по достойнство и слава с безкрайния Бог. Той бе Бог проявен в плът.**“ „Божествената природа в личността на Христос не е трансформирана в човешка природа и човешката природа на Човешкия Син не е променена в божествена природа, но те са били **мистериозно смесени** в Спасителя на хората. **Той не е Отец,** но в

Него телесно обитавала цялата пълнота на Божеството.”

„Чувствате се напълно свободен да се оплаквате от онези, които Бог е определил да работят за изграждането на делото Му. **Ако техните идеи противоречат на вашите**, вие ги критикувате и осъждате; но нямате право да правите това.”

След това тя идентифицира критикувания:

„Бог не е доволен от **вашите изказвания срещу старейшината Лафбъроу.**“ *Писмо ѝ*, 1890 г.

Лафбъроу вярвал и учил, че Христос е роден от Бога, че „е излязъл и дошъл от Него“, че е отделна и различна личност от Отец и не трябва да бъде объркван с Него. Елън защитила Джон Нортън.

Защо? Понеже тя самата вярвала и учела, че Исус в Своето състояние преди възплъщението е божествено роденият Син на Бога, роден от Баща си в „дните на вечността“. Теос ще разгледа всички нейни коментари в част 2-ра на тази поредица. Но тук ще разгледаме библейските доказателства.

Живот за Родения Син

Освен 1Тим. 6:16, който определя Отец като единствения, Който има безсмъртие, следващите текстове Го разкриват като източник на целия живот, дори и за Сина.

Йоан 5:26 Той има живот в себе си и е дал този вечен живот на Сина Си, за да може да го има в Себе Си;

1 Йоан 5:11 Бог ни е дал вечен живот и този живот е в Неговия Син;

Йоан 5:21 Отец възкресява мъртвите и ги оживява (дава живот);

Еф. 2:4-6 Бог Отец ни е „съживил“ (дал ни е живот) заедно с Христос Исус.

„...Чрез възлюбения Син животът на Отец протича към всички; чрез Сина той се връща, с хваление и радостно служение, прилив на любов, към **великия Източник на всичко...** великия Дарител.“ *Копнежът на вековете*, Гл. 1, Параграф 6 (1898 г.)

„Древният по дни е Бог Отец ... Именно Той, **източникът на всяко същество** и изворът на целия закон е Този, Който ще председателства в съда.“ *Великата борба*, Гл. 28, Параграф 2 (1911 г.)

1 Кор. 8:6 За нас има един Бог, Отец;

Еф. 4:4-6 Един Бог и Баща на всички, Който е над всички, и чрез всички, и във всички вас;

Йоан 17:3 Отец ... единственият истински Бог;

1 Йоан 5:20 Божият Син дошъл и ни е дал да разберем, че можем да познаем ... истинския Бог;

2 Кор 1:3, 4 Благословен да е Бог, а именно Отец на нашия Господ Исус Христос;

2 Йоан 1:3 Бог Отец и Господ Исус Христос, Синът на Отец;

Марк 12:1-8 Един Син, Неговият възлюбен наследник;

1 Йоан 5:5 Който побеждава света, е онзи, който вярва, че Исус е Божият Син;

Йоан 3:18 Той е единственият Роден Син Божий;

Йоан 1:14, единственият роден от Отца;

1 Йоан 5:1 Всеки, който обича Онзи, който е родил [Бог

Отец], обича и този, който е роден [Божият Син];

Йоан 8:42 Синът „излязъл“ от своя Отец;

Йоан 16:27 той „излязъл от Бога“;

16:28 той „излязъл от Отца“;

Мат. 4:4 Той е Словото, „кое-то излиза от устата на Бога“;

Евр. 1:5 Сине мой, Аз днес те родих (Пс. 2:7; Деяния 13:33);

Пр. 8:22-25 Господ ме имаше, като начало на пътя Си, преди Неговото дело от старо време, аз бях поставена от вечни времена, отначало, или откакто бе светът... Аз бях родена... преди планините, преди хълмовете бях изведена;

Михей 5:2 Чието излизане е от дните на вечността (странно поле);

Пр.30:4 Кой е установил земята? Какво е Неговото име и какво е името на неговия Син?;

Гал 4:4 Бог изпрати Сина Си;

1 Йоан 4:9 Бог изпрати на света Своя единороден Син;

Гал 4:6 Бог изпратил Духа на Сина Си в сърцата ни;

1 Йоан 1:3 Общението ни е с Отца и с Неговия Син Исус Христос.

Вестта на Писанието е, че Божият Син се е родил във вечността, излизайки от Бога, от своя Отец, наследявайки Неговия живот, Неговия авторитет, Неговата сила и Неговото име (Неговия характер).

Елън Уайт прави ясно разграничение между създаден и роден. За нея, Роденият Син, идващ и излизащ от Отца, логично обяснява единството и равенството.

„...Бог толкова възлюби све-

та, че даде своя Единороден Син“ - **не син по сътворение**, както бяха ангелите, нито син по осиновяване, какъвто е простеният грешник, **а Син, роден в точния образ на личността на Отец** и в цялата яркост на Неговото величие и слава, **еднакъв с Бога по власт, достойнство и божествено съвършенство**. В Него, телесно, обитаваше цялата пълнота на Божеството.” *Знамения на времето*, 30-ти май, 1895 г.

Писанието предпоставя редица модели за Родения Син. Той е живото Слово, Клон от корена, Божията ръка, Камъкът, изсечен от планината, и образът на Бог.

Словото

Вт. 18:18 Аз [ГОСПОД] ще сложа думите Си в устата му; и той ще говори;

Йоан 7:16 Моето учение не е мое, а на Този, Който ме изпрати;

Йоан 3:34 Този, когото Бог е изпратил, говори Божиите думи;

Йоан 14:10 Думите, които ви говоря, не говоря от себе си, а от Отца, който живее в мен;

Йоан 17:8 Аз им дадох думите, които Ти ми даде;

Евр. 1:2 В тези дни Бог ни говори чрез Сина Си;

Пс. 33:6 Чрез словото Господне бяха направени небесата;

и цялото им множество чрез дишането на устата Му;

Йоан 1:1 В началото беше Словото и Словото беше при Бога и Словото беше Бог.

Гръцкият прочит, буквално е: *каи теос хен хо логос* (и Бог беше Словото).

Предишната фраза, *про тон теон*, е буквално „с Бога“. Разликата е в определителния член, който прави разлика между идентичност и качество.

Словото, Божият Син, било с Отца, идентифицирайки Отец като **Бог**; и Бог беше Словото, Словото има същото качество, на Бога, същата божествена природа, същия теос, същата „божественост“ като Своя Баща.

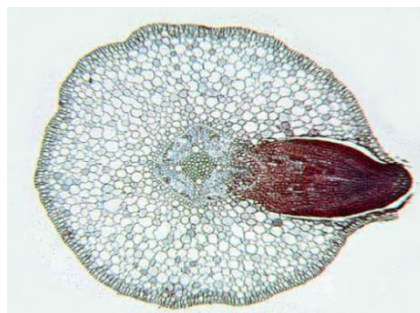
Теос бе Словото и очевидно, както и Бог Отец - и двете са божествени

Бог изговаря Своето Слово.

Словото е Божието слово.

Словото излиза от Бога.

Словото изхожда от Бога.

Отрасълът

Зах. 3:8 Ще изведе служителя Си ОТРАСЪЛА.

Понятието Отрасъл се използва в Писанието, за да означа царско потекло. Царят е коренът, принцовете са клоните.

Ез. 17:6 „...лоза, ниска на ръст, чиито **клончета** се обръщаха към него, и **корените**, Стих 12: **царят и князете** там;

Зах. 6:12 „Ето мъжът, чието име е Отрасъл; Той ще израсте **от мястото си**, и ще построи храма Господен“;

Ис. 11:1, 2 „И ще израсне пръчка из Иесевия пън,... и духът Господен ще почива на него;

Ис. 4:2 Той е Отрасълът Господен;

Ер. 23:5, 6; 33:14 Отрасълът на правдата;

Римл. 11:16 ако Коренът е свят, такива са и клоните.

Нашият Баща е свят; Той е Коренът.

Йоан 17:11 Свети Отче, помоли се Исус;

Мат. 6:9 Отче наш, Който Си на небесата, да се свети името Ти.

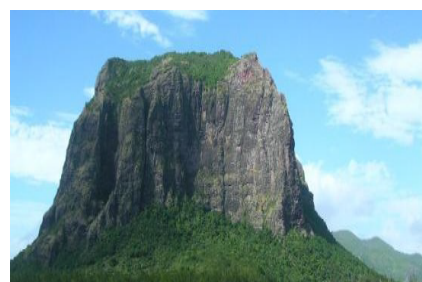
Исус, Отрасълът, също е свят.

Марко 1:24 Исусе,... святий Божий.

Ние сме клонки на Исус, истинската лоза.

Йоан 15:1 Неговият Баща е земеделецът, който е засадил истинската лоза; ние носим плод като клонки на ОТРАСЪЛА, ако пребъдваме в Лозата, Исус;

Римл. 11:17 участваме в Корена и тлъстината на маслиненото дърво;

Камъкът

Зах. 3:9 Ето Камъкът, който положих пред първосвещеника Исус.

Откъде идва Камъкът?

Зах. 4:7 О, велика планина пред управителя Зоровавел...и той ще роди Връхният камък.

Първосвещеникът Исус (Христос), и управителят Зоровавел (неговия Баща) са символизирани чрез Камъка (Христос) и голямата Планина (неговия Отец).

Ис. 28:16 Господ Бог полага в Сион Камък, скъпоценен крабгълен (камък);

1 Петр. 2:4 жив Камък, глава на ъгъла;

Вт. 2:45 Камъкът бил отсечен от Планината, без ръце;

Изх. 31:18 божественото Слово било написано с пръста на Бога на плочи от камък;

Изх. 3:1 от Планината на Бога;

Ез. 28:12 святата Божия планина има огнени камъни (пълна с Неговия Дух).

Също, както са клонките на ОТРАСЪЛА, така и ние сме живи камъни отсечени от живия Камък (1Петр. 2:5)

Ис. 51:1 Скалата от която сте отсечени;

Вт. 32:18 на Скалата, която ви роди;

2 Царе 22:47 и Богът на Скалата;

1 Кор. 3:23 Вие сте Христови, а Христос, Божий.

Скалата е толкова стара, колкото е и планината. Скалата има същата субстан-

ция, същата природа, същия характер, тя е също толкова твърда, толкова трайна, колкото и Планината, защото произлиза от Планината. Скалата и Планината са едни и същи; те са едно-по качество, характер и природа.

Ръката на Господ

Исаия 53:1 На кого се е открила ръката на Господа?;

Йоан 12:37 Въпреки че е направил толкова много чудеса, те не вярват;

Йоан 12:38 За да може да се изпълни думата на пророк Исаия, който казва: Господи, кой повярва в известието ни и на кого се е разкрила ръката на Господа?

Йоан определил Исус като Господната ръка. Същото направил и Давид.

Псалм 44:1-3 Чувахме с ушите си, Боже, как си прогонил езичниците с Твоята ръка ... дясната Ти ръка, Твоята ръка;

Ис. 63:5 Моята собствена мишца ми донесе спасение;

Псалм 98:1 Пейте на ГОСПОДА ... Дясната Му ръка, святата Му ръка Му донесе победата;

Ер. 32:17 ГОСПОДИ Боже ... Ти си направил небето и земята с Твоята голяма сила и протегна ръката Си;

Ис. 48:13 Моята ръка също положи основите на земята, а дясната ми ръка обхвана небето;

Второзаконие 33:27 Вечният Бог е твоето убежище и отдолу са вечните Ръце.

Исус е Божията славна ръка, Неговата гясна ръка. Той е не само нашия Спасител, но и Божия Спасител. Той е донесъл спасение на Отца; Той е получил победата. Той е и Създателят на всичко по силата на Неговия Баща.

Исус е не само Божият Агнец, той е светата Божия ръка.

Но най-добрият модел от всички е образът на Бога в човека.

Образът на Бога

Синът е образ на своя Баща.

Кол. 1:15 Христос е **образ** на невидимия Бог;

2 Кор. 4:4 Христос е **образ** на Бога;

Евр. 1:3 точен (изразен) образ (Гр. характер, отпечатък, печат) на Неговата (на Бог Отец) личност.

Можем по-добре да разберем божествеността на Бога, поглеждайки към сътворяването на човека.

Римл. 1:20 Невидимите неща у него от сътворението на света са виждани ясно, **бивайки разбирани от нещата, които са направени**, т. е. Неговата вечна сила и **Божественост** (англ. Бог като глава на всичко);

Бит. 1:26 Бог каза: Да направим човека по нашия образ.

Божеството се споразумяло да направи човека точно като тях самите, да демонстрират пред вселената по един точен начин тяхното взаимоотношение.

Бит. 1:27 И така Бог направи човека по собствения си образ, по образа на Бога го създаде;

Еф. 3:9 Бог създаде всички неща чрез Исус Христос;

Евр. 1:2 чрез когото направи и световите;

Йоан 1:3 Всички неща бяха направени чрез Него.

Отец казал на Исус: „Да направим човека.“ Тогава Исус направил човека „по собствения Си образ.“

Бит. 1:27 Създаде ги мъж и жена;

Мат. 19:4 в началото направил ги е мъжко и женско;

1 Тим. 2:13 Адам бе създаден пръв, след това Ева;

Еф. 5:23 съпругът е глава на съпругата;

1 Кор. 11:3 както глава на Христос е Бог;

Бит. 5:1 В деня, в който Бог създаде човека, той го направи по Своя прилика;

Бит. 9:6 по образа на Бога направи Той човека;

Яков 3:9 Хората са направени по подобие на Бога.

Адам първо е бил сам.

Бог искал Адам да изпита какво е да бъдеш незавършен. И тъй като Бог бил посочил всичко на небето (Ис. 40:26), Той определил задачата на Адам - да назове всичко на земята.

В края на всеки ден на сътворението Бог казва: „Добре е.“ Но след като направил Адам

по Своя образ, Бог казал: „**Не е добре** - човекът да бъде сам“ (Бит. 2:18).

Адам бил сам. И това не било добре. Така жената излязла „от мъжа“ като част от собственото му тяло.

1 Кор 11:12 жената е **направена** от мъжа (странично поле);

Битие 2:21,22 И Господ Бог взе едно от ребрата на Адам, затвори плътта... и **направи** (на еврейски: изгради) жена и я заведе при мъжа;

Битие 2:23, 24 Адам казва: Това е кост от костта ми и плът **от плътта ми**... Тя ще бъде наречена жена, защото беше изведена от човека ... и те ще бъдат една плът.

Адам и Ева били две уникални човешки същества. Никога не е имало други двама като тях - и двамата били единствени по рода си.

Адам: единственият човек, който не е роден. Ева: единственият човек, роден от страничната част на друг човек. Тя не е създадена от нищо, а е изведена от страната на Адам. Съществувала е в Адам, като част от него, преди да бъде изведена.

„Ева е създадена от ребро, взето от страната на Адам... за да стои до него **като равна**, да бъде обичана и защитавана от него. Част от човека, кост от костта му и плът от плътта му, тя беше **второто му аз**, показвайки тесния съюз и привързаността, която би трябвало да съществува в тази връзка.“
Патриарси и пророци, Гл. 2, Параграф 8

Също така Словото е уникалният Божий Син, роден от Отца, взет от лоноето Му, Неговата страна, за да бъде второто Аз на Отец.

Агамовата страна се разтворила и Ева излязла от него. Исус бил прободен в страната си „и веднага излезе кръв и вода“ Йоан 19:34

Исус „излязъл от Отца“ Йоан 16:28. „Те със сигурност знаят, че съм излязъл от Тебе“ Йоан 17:8.

Исус е и човек (кръвта на живота) и дух (очистваща вода).

Зах. 13:1 В този ден ще се открие извор в дома на Давид за жителите на Ерусалим, за **грях** (Неговият безгрешен живот покрива нашите грехове) и за **нечистота** (Духът Му ни измива).

Ева била от същата субстанция, като Адам. И двамата били равни по природа. Тя била също толкова човек, колкото и той. Но Ева се родила по начин, различен от всички останали човешки раждания.

И така, Божият Син бил роден направо от Своя Баща. И двамата имали едно и също божествено естество, еднакви по природа. Христос бил също толкова божествен, колкото и неговия Отец.

Но Синът е бил роден във вечността по различен начин, в сравнение с начина по който се е родил от Мария.

По естество, Адам и Ева били еднакви; и двамата се появили на шестия ден.

По естество, Отец и Синът са на една и съща възраст; и двамата са от вечността.

Можем да разберем нещо за връзката между Отец и Сина, като изучаваме сътворението на Адам и Ева.

Докато Адам родил Ева, Отец родил Христос, а Христос е родил нас, като ни е

гал Духа Си, както Агам гал реброто си. Ние сме част от Христос, „приемаме“ Неговата божествена природа. Раждат се отново; Христос е в нас; имаме Неговия характер.

Както Христос е Втория Агам, така и Ева е Втория Христос.

Както Агам и Ева били една плът, така и Отец и Син са един дух. Елн Уайт препоръча следното верую за нашата църква.

„Христовата молитва към Неговия Отец, съдържаща се в седемнадесетата глава на Йоан, трябва да бъде нашето църковно вероизповедание“. Знамения на времето, 2-ри май, 1900 г.

„Това е вечен живот, за да познаят Тебе единствения истински Бог и Исус Христос... Излязох от Тебе... Ти Отче Си в Мен, а аз в Тебе... та да може и те да са едно, както сме и ние“ Йоан 17-та глава.

Д. М. Кенрайт

Дъгли Кейрайт пише често в защита на Рогения син, в страниците на „Ривю енд Херълд“. Факт е, че в крайна сметка той напуснал църквата на Агвентистите от седмия ден, за да се присъедини към тринитарните баптисти и написал книга, наречена „Агвентизмът от седмия ден“, която преминала през 14 издания. Показателно е, че не първоначалната му (и госта откровена) вяра в рогения Син е довела до неговото отстъпничество. През 1867 г. той е госта антитринитарен. След като цитира Йоан 1:1, Йоан 1:18 и Йоан 3:16, той пише:

„Според това, Исус Христос е **роден от Бог** в смисъл, в който никое друго същество не е; иначе не би могъл да бъде единствения му Син. Ангелите се наричат синове Божии, а така също и праведните хора; но Христос е негов Син в по-висш смисъл, в по-близка връзка от всеки от тях.“

„Бог направил хората и ангелите от вече създадени материали. Той е автор на тяхното съществуване, техният Създател, оттук и техният Баща. Но Исус Христос е бил роден от самата субстанция на Отец. Той не е създаден от материята, от както били ангелите и другите същества. Той е наистина и категорично „Божият син“, същият като Него, Син на Баща Си.“

„Само божествеността е достойна за поклонение и всичко друго би било идолопоклонство. Затова Павел поставя Христос далеч над ангелите и прави поразителен контраст между тях. Той пита: „Защото на кого от ангелите някога е казал: „Ти си мой Син, днес ли те родих?“, поради това, че е „направен толкова по-добър от ангелите.“

„Но докато Синът е толкова ясно поставен далеч над всички създадени същества, Той е в същото време и различен и отделен от Отца, както ясно е заявено.“ *Ривю енд Херълд*, 18 юни 1867 г.

В ранните дни на живота си Кенрайт вярвал в буквалния Божий Син, който е напълно божествен, но същевременно отделен и различен от Отца. Но, когато Кенрайт „се е преобразил“ във вярата в Триединството, той твърдял, че агвентизмът не е влязъл добре в 20-ти век.

В изданието на своята книга от 1914 г. Кенрайт все още описва агвентистите като вярващи в буквалния Божий Син.

„В учението си те се различават коренно от евангелските църкви. Основните моменти, както се преподават във всичките им книги са следните: Те държат на материалността на всички неща; **вярват в Христовата синоვნост ...**“

Това се потвърждава от едно преживяване, докладвано от брат Джонсън и отпечатано в брой на *Ривю енд Херълд* от 1867 г. Той пътувал с влак към дома, с една сестра, връщайки се от конференция. Към тях се присъединили двама проповедници от Конгрегацията, които, като научили, че са Агвентисти от седмия ден, попитали дали вярват в Христовата божественост.

„Сега реших, че е мой ред да се присъединя; затова отговорих: Да, сър. **Ние вярваме, че Христос е напълно божествен; че в Него е обитавала „телесно пълнотата на Божеството;“** че Той е „яркостта на Бащината Си слава, точният образ на Неговата личност, държейки всички неща чрез словото на силата Си“, & с.“ *Ривю енд Херълд*, 25-ти юни 1867 г.

Джеймс Уайт имал подобна среща с християнски мисионер, три години по-късно.

„Този мисионер изглеждаше много либерален в чувствата си към всички християни. Но след като ни изпита върху триединството и установи, че не бяхме в тон с **неговия триединен Бог**, той искрено отрече унитаризма, който отнема божествеността от Христос и Го превръща, просто, в един

човек.Тук, що се отнася до нашите възгледи, той се бореше срещу въздуха. **Не отричаме божествеността на Христос.**” Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 6-ти юни 1871 г.

Агвенцистите непрекъснато били в положение на борба срещу двете крайности: унитаризма и тринитаризма.

„Първото превръща единородния на Отца, в **простосмъртен, ограничен човек**; второто Го превръща в **безкрайния, всемогъщ и вечен Бог, абсолютно равен с вечния Отец**. Разбирам, че истината е в средата между тези две крайности.” Джеймс Уайт, *Ривю енд Херълд*, 21-ви ноември 1854 г.

Джеймс М. Стивънсън

Стивънсън е автор на книга, наречена „Умилостивението“, която също е публикувана в поредица от статии, появяващи се в няколко ранни броя на *Ривю енд Херълд*. Той започва така:

„Тогава въпросът, който сега трябва да бъде разгледан, **не е дали единородният Син Божи е бил Божествен, безсмъртен** или най-достойното и възвишено Същество в цялата Вселена, с изключение на Отец; всичко това е доказано и малцина ще го поставят под въпрос; но дали тази величествена Персона е **самосъществуваща и вечна в абсолютен или неограничен смисъл**; и дали в най-висшата си природа и характер **Той е имал произход и съответно, начало на дни.**” Стр. 128; *Ривю енд Херълд*, 14-ти ноември, 1854 г.

Според преобладаващата вяра в рождения Син се разби-

рало, че произходът на Христос, като произхождащ от Отца, Го е надарил с вродена божественост и безсмъртие. Това не бил проблем за агвенцистите. Но използването на обозначенията „баща“ и „син“ със сигурност било проблематично за тринитаристите.

„Идеята за **Баща и Син** предполага приоритет в съществуването на Единия и последвало съществуване на Другия. Да се каже, че **Синът е толкова стар, колкото и Неговия Баща, е очевидно противоречие в термините**. Естествена невъзможност за Отец е да е на такава възраст, каквато и Синът, или Синът да бъде толкова стар, колкото и Отец. Ако се каже, че този термин се използва само в даден смисъл, все още остава да се обясни **защо Отец трябва да използва като неизменно название на най-висшата и най-мила връзка между Себе Си и нашия Господ, термин, който в постоянното си значение би противоречал на самата идея, която иска да предаде? Ако вдъхновените писатели са искали да предадат идеята за съвместното съществуване и вечността на Отец и Сина, те навярно не биха могли да използват по-несъвместими термини.**” *Ривю и Херълд*, 18-ти юни 1867 г.

Ако Бог е желал да предаде идеята за интимен съюз между Себе Си и Неговия Син, защо не е използвал термините съпруг и съпруга? В крайна сметка те са една плът.

Съвременните апологети отхвърлят изказите Баща и Син, обявявайки ги за човешки опити да се изрази близката връзка, преживявана

от Божеството. Но трябва да помним, че тези термини е използвал Самият Бог.

По време на кръщението на Христос и Неговото преображение, Отец говорил ясно с гласа Си, наричайки Христос Своя възлюбен Син. Това разграничение се обсъжда от Стивънсън, а по-късно и от Уагонър.

„... **само Отец** е върховен или абсолютно добър; и **само Той** е безсмъртен в абсолютен смисъл; **само Той** е самосъществуващ; и, следователно, всяко друго същество, колкото и високо или ниско да е поставено, е абсолютно зависимо от Него за всичкия си живот; за битието. Тази идея е най-категорично изразена от самия наш Спасител: **„Защото, както Отец има живот в себе си, така е дал и на Сина, за да има живот в себе си.“** Йоан 5:26.“ Изкуплението, стр. 131.

Той забелязал, както и Котрел, че Отец първо трябва да има Син, когато да изпрати.

„Павел казва: „И пак, **когато изведе първородния на света**, Той казва: И нека всички Божии ангели Му се поклонят.“ Евр. 1:6. **Със сигурност е бил Негов Син, преди да го изпрати в света.** В стих 2-ри Отец заявява, че е създал световите чрез същия Син, Който е представен тук, като изпращан в света. **Синът Му трябва да е съществувал преди да е създал световите; и Той трябва да е бил роден преди да съществува; по този начин, това, за което започва да се говори, трябва да се позовава на Неговата Божествена природа** и по отношение на Неговия ред той е първородният; следователно,

по необходимост Той трябва да е бил „първородният на всяко същество“. 132

По-късно Стивънсън напуснал адвентистите заради съботата, вярвайки, че в следващата епоха няма да има събота. Джеймс Уайт се опитал да се сприятели с него, като отпечата статиите му и публикува книгата му. Но въпреки че не одобрявала позицията му относно съботата, Елън не осъдила неговата Христология.

„Тогава ми бе показан случая на Стивънсън и залата в Уисконсън. Докато бяха там, **през юни 1854 г.**, те бяха убедени, че **виденията са от Бог; но те ги изпитваха и сравняваха с Предстоящото време.** Понеже виденията **не отговаряха на техните представи за това време, те пожертваха виденията.**“ *Духовни дарби*, Том 4б, 1864 стр. 4.

Р. Ф. Котръл 1814-1892

Розуел Фенър Котръл, бивш баптист от седмия ген, се присъединява към адвентистите, след като слуша Джоузеф Бейтс през 1849 г. Той се присъединява към редакцията на Review & Herald през 1855 г. Котръл потвърждава вярата си от-

носно божествеността и единството на Христос и Неговия Баща, докато отхвърля тринитарната концепция за Божеството.

„Троицата, или триединният Бог, е непознат за Библията; и аз съм убеден, че, доктрини, които изискват думи, изковани в човешкия ум, за да ги изразят, са изфабрикуани доктрини.“ Р. Ф. Котръл, *Ривю енд Херълд*, 1-ви юни 1869 г.

Той вярвал точно в това, което казва Библията.

„Вярвам на всичко, което Писанието казва за Сина. Ако свидетелството Го представя, че е в слава с Отца преди света,

Вярвам го.

Ако казва, че Той е бил в началото с Бога, че е Бог, че всичко е направено от Него и за Него и че, без Него не е направено нищо, което е направено,

Вярвам го.

Ако Писанията казват, че Той е Син Божий,

Вярвам го.

Ако обявява, че Отец е изпратил своя Син в света,

Вярвам, че Той е имал Син, който да изпрати.

Ако свидетелството й казва, че Той е началото на Божието творение,

Вярвам го.

Ако казва, че е яркостта на Бащината Си слава и точният образ на Неговата личност,

Вярвам го.

И когато Исус казва: „Аз и Отец ми сме едно,“

Вярвам го;

и когато Той казва: „Баща ми е по-голям от мен“

Вярвам и в това;

това е Словото на Божия Син и освен това то е напълно разумно и очевидно.“

„Ако ме попитат как вярвам, че Отец и Син са едно, отговарям, те са едно в един смисъл, който не противоречи на разума. Ако думата „и“ в изречението означава нещо, значи Отец и Синът са две същества. Те са едно в този смисъл, в който Исус се моли учениците Му да бъдат едно.“ *Ривю енд Херълд*, 1-ви юни 1869 г.

Отец и Синът като две отделни идентичности, приемани като истински баща и син, тъй като Библията ги описва по този начин, била вярата на ранните адвентисти.

Урия Смит 1832-1903

Урия Смит, който станал една от най-изтъкнатите фигури в ранното адвентно движение, се присъединил към пазещите съботата през 1852 г. на 20-годишна възраст, следвайки ръководството на сестра си Ани и родителите си, които били първите милерити в родния им щат Ню Хемп-шейр. На следващата година Джеймс

Уайт поканил Урия и Ани да се присъединят към персонала на *Ривю енд Херълд* в Рочестър, Ню Йорк. Две години по-късно той става редактор, пост, който заема над 40 години.

Смит бил плодовит писател. Първата година на работа му дала възможност да публикува стихотворение, съставено от 35 000 думи. През 1862 г. той започва да представя поредица от статии: „Мисли за Откровение“. Интересно е, че тази версия не коментира Откровение 3:14. Но когато три години по-късно публикува разширението на тези мисли в книга, той включва следните коментари към вестта до Лаодикия.

„Освен това Той [Христос] е „началото на Божието творение.“ **Не начинателя, а началото на творението, първото създадено същество**, гатуиращо съществуването Си галеч преди всяко друго създадено същество, **следващият след самосъществуващия и вечен Бог.**” Урия Смит, *Критични и практически мисли върху книгата Откровение*, Батъл Крик, Мичигън: Парна преса на издателството на Агвентистите от седмия ген, 1865/7, стр. 59.

Независимо дали Урия приравнява „създаден“ с „роген“ (както мнозина правят това и до днес) или наистина подкрепя арианството (както понастоящем е обвиняван), във всеки случай, той бързо променил израза (или позицията си) и в следващото издание, което съчетава работата му върху Даниил и Откровение, той изяснил своето разбиране за Христос като начало на Божието творение. В *Мисли върху Даниил и Откровението*, публикувани 15 години по-късно от Урия Смит, се съдържа следното твърдение:

„Други, обаче и по-правилно, според нас, приемат, че изразът означава „агент“ или „ефек-

тивна причина“, което е едно от определения на гумата, разбирайки, че Христос е Причинителят, чрез Когото Бог е създал всички неща, **но самият Той е възникнал по различен начин, тъй като е наречен „единороден“ на Отца.** Изглежда крайно неподходящо този израз да се прилага към което и да е творение в обикновения смисъл на понятието.“ Урия Смит, 1882 г.

Нещо повече, книгата на Урия Смит „*Гледайки към Исус*“ била най-всеобхватното и внимателно нюансирано изложение на нетринитарния възглед сред агвентистите.“ (Джери Муун, „Троицата“, глава 13-та „*Триединството и анти-тринитаризмът в историята на агвентистите от седмия ген*“, стр. 196, 2002). Това, че Урия Смит действително е нетринитарен, се вижда ясно от следните примери:

„**Само Бог е без начало.** В най-ранната епоха, когато би могло да има начало - период, толкова отдалечен, че **за ограничените умове това е по същество вечност** – се появило Слово. Това **несъздадено** Слово било Съществуото, което при изпълнение на времето, станало плът и обитавало с нас.”

„**Неговото начало не било като това на всяко друго същество във Вселената.** То е изложено в тайнствените изрази: „Неговият [Божият] Единороден Син“ (Йоан 3:16; 1 Йоан 4:9), „**Единородният на Отец**“ (Йоан 1:14) и „**Аз излязох и дойдох от Бога.**“ Йоан 8:42.

„Така става ясно, че **посредством някакъв божествен импулс или процес**, известен само на всезнанието и възможен само за всемогъществото,

а не чрез сътворение, се е появил Божият син.“

„Но въпреки, че, като Син, Той не притежава съвечност на миналото съществуване с Отца, **началото на Неговото съществуване, като роден от Отца, предшества това на цялото творение**, във връзка с което Той стои като общ творец с Бога. Йоан 1:3; Евр. 1:2. Урия Смит, *Данаил и Откровение*, издание 1897 г. стр. 430.

Смит ясно описва истинския и буквален Божий Син, роген от Отца по уникален начин преди съвместната им творческа работа. Това, че е наричан „ариан“ или дори „полуариан“ от съвременните критици заради това, че изповядва изявленията на Писанието, е сходно с несправедливото описание на днешните опоненти на библейския седми ген като „еврейската събота“.

Апостолската вяра в Христа като единствения Роген Син Божий, предхожда Арий с близо три века, и Божия седми ген съществува в продължение на две хилядолетия преди първия евреин.

Често се твърди, че вярата на Смит в буквално рогения Божи Син е била само **негова лична гледна точка**, която не се споделяла от по-голямата част от агвентистите по това време, по-специално от Елън Уайт. Въпреки това, тъй като той използва същите текстове, които използва и Елън Уайт, в подкрепа на теологията си, напълно е разбираемо, че Елън Уайт не само не го е укорила за „грешката“ му, но и силно подкрепила истините, които той изтъквал.

„Особено книгата *Данаил и Откровение*, трябва да бъде представена пред хората, като книгата за това време. **Тази книга съдържа вестта, която всички трябва да прочетат и разберат.** Преведена на много различни езици, тя ще бъде сила за просветляване на света. Тази книга имаше голяма продажба в Австралия и Нова Зеландия. Четейки я, много души стигнаха до познание на истината. Получих много писма, които изразяват признателност към тази книга.” Елън Уайт, *Издание на ръкописи*, том 1, № 26. стр. 60, „Мисли върху Данаил и Откровението“, *Ръкопис* 174, 1899 г.

„Нека нашите колпортьори обръщат вниманието, на всички, към тази книга. Господ ми показва, че тази книга ще свърши добро дело в **просветляването на онези, които започват да се интересуват от истината за това време.** Онези, които възприемат истината сега, които не са участвали в преживяването на тези, които са влезли в делото, в ранната история на вестта, трябва да изучават инструкциите, дадени в „*Данаил и Откровението*“, като се запознаят с истината, която е представена там.

„Тези, които се готвят да влязат в служението, които желаят да станат успешни ученици на пророчествата, ще намерят „*Данаил и Откровението*“ за **безценна помощ.** Те не трябва да подценяват тази книга. Тя говори за минало, настояще и бъдеще, като очертава пътеката толкова ясно, че не е необходимо никой да сгреша по нея. Онези, които усърдно ще изучават тази книга, няма да се наслаждават на евтините

чувства, дарени от тези, с горещо желание да излязат и представят пред Божието стадо нещо ново и странно. Изобличаващото влияние на Бога е върху всички такива учители. Нужно е да бъдат научени **какво означава благочестие и истина.** „

„Големите, съществени въпроси, които Бог би поставил на хората, се намират в „*Данаил и Откровение*“. Там се намира **солидна, вечна истина за това време.** Всеки има нужда от светлината и информацията, която тя съдържа.“ Пак там, стр. 61

„Бог желае светлината, открита в книгите на Даниил и Откровение, да бъде представена с ясни очертания. Болезнено е да се мисли за многото евтини теории, подбрани и представени на хората от невежи, неподготвени учители. Тези, които представят своите човешки изследвания и безсмислени идеи, скалпени в собствените им умове, показват качеството на съдържащото се в тяхната съкровищница. Те са складирали калпави материали. **Тящото голямо желание е да направят сензация.**“

„Когато получат знанията, съдържащи се в тази книга, те ще имат в съкровищницата на ума склад, от който могат непрекъснато да черпят, докато предават на други големите, **съществени истини на Божието Слово.**“ Пак там, стр. 62

„Интересът към „*Данаил и Откровението*“ трябва да продължи, докато трае изпитателното време. **Бог използва автора на тази книга, като канал чрез който да сподели светлина, за да насочи умовете към истината. Дали оценяваме тази светлина,**

която сочи към идването на нашия Господ Исус Христос, нашия Цар?“

„Говоря за тази книга, защото тя е средство за обучение на онези, които трябва да **разберат истината на Словото.** Тази книга трябва да бъде високо оценена. Тя **обхваща голяма част от базата, на която сме преживели нашия опит.** Ако младежите изучават тази книга и научат сами какво е истина, ще бъдат спасени от много опасности.“

„Младежи, заемете се с работата по разпространението на „*Данаил и Откровение*“ чрез колпортаж. Направете всичко възможно, за да продадете тази книга. Влезте в делото с толкова усърдие, сякаш това е нова книга. И не забравяйте, че всеки път, когато имате възможност да правите това, вие трябва да се запознавате с **истините, които тя съдържа.**“ Пак там, стр. 63

„**Голямата инструкция, съдържаща се в Данаил и Откровение** е била усърдно проучвана от мнозина в Австралия. Тази книга е била средство за запознаване на много ценни души с **познанието за истината.** Всичко, което може да се направи, трябва да се направи, **за да се разпространи „Мисли върху Данаил и Откровение“.** Не знам нито една друга книга, която да заеме мястото на тази. **Тя е Божията помощна ръка.**“ (Елън Г. Уайт, *Издание на ръкописи*, том 21, № 1595, 1901 г.)

„**Беше ми дадено указание,** че на важните книги, съдържащи светлината, която Бог е дал **относно отстъпничеството на Сатана в небото,** трябва да се даде широко разпространение, точно сега;

защото чрез тях истината ще достигне до много умове. „Патриарси и пророци“, „Данаил и Откровението“ и „Великата борба“ са необходими сега, както никога преди.“ Елън Г. Уайт, *Ривю енд Херълд* 16 февруари 1905 г.

Няма индикации, в тези препоръки на Елън Уайт, че теологията на Урия Смит е грешна или че той преподава заблуда.

Точно обратното. Тя казва, че книгата съдържа вестта, която всички трябва да разберат както никога досега; това е Божията помощна ръка, представяща велики, съществени, вечни истини на Божието Слово за това време.

Същата година, в която е публикувана книгата „Копнежът на вековете“, Урия Смит издава своята собствена творба за живота на Христос, „Гледайки към Исус“. Двете книги, заедно, били широко популяризирани, в продължение на години, в *Ривю енд Херълд*. Показаната, вгъясно, предна челна страница от Годишника на ЦАСД за 1913 г. съдържа както книгите на Елън Уайт, така и тази на Урия Смит за Данаил и Откровение, в горната част на списъка.

Списъкът на книгите там са под заглавието „Книги, които трябва да прочетете“. Първата книга в списъка е „Данаил и Откровението“ на Урия Смит, последвана от „Копнежът на вековете“ на Елън Уайт.

Нейното одобрение на Урия Смит продължава, поне, до 1905 г., много след като тя пише „Копнежът на вековете“ през 1898 г., - предполагаемото ѝ тринитарно про-

изведение, за което се твърди, че по един граматичен начин е довело Адвентната църква до съответствие с основния евангелски свят.

BOOKS YOU SHOULD HAVE

Daniel and the Revelation.—800 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
 The Desire of Ages.—900 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.50; full morocco, \$6.00.
 The Great Controversy Between Christ and Satan.—700 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
 Patriarchs and Prophets.—762 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
 Early Writings.—316 pages. Cloth, 75 cents; flexible leather, \$1.25.
 Christ's Object Lessons.—486 pages. Cloth, \$1.25.
 Steps to Christ.—144 pages. Cloth, plain, 60 cents; cloth, gilt, \$1.00.
 Thoughts From the Mount of Blessing.—218 pages. Cloth, 75 cents.
 His Glorious Appearing.—128 pages. Board, 25 cents; cloth, 50 cents.
 God's Two Books; or, Plain Facts About Evolution, Theology, and the Bible.—200 pages. Cloth, \$1.00.
 Our Paradise Home.—128 pages. Board, 25 cents; cloth, 50 cents.
 Making Home Happy.—206 pages. Paper, 25 cents; cloth, 50 cents.
 Making Home Peaceful.—227 pages. Cloth, 75 cents.
 Bible Readings.—600 pages. \$3.00.
 Coming King.—320 pages. Marble, \$1.50; gilt, \$2.00.
 Education.—320 pages, \$1.25.
 Heralds of the Morning.—380 pages. Cloth, \$2.00; half leather, \$3.50.
 Looking Unto Jesus.—300 pages. Paper covers, 25 cents.
 Story of Daniel.—Cloth, plain, \$1.25; marble, \$1.50.
 Seer of Patmos.—424 pages. Plain, \$1.25; marble, \$1.50.

HEALTH BOOKS

The Ministry of Healing.—547 pages. Cloth, \$1.50.
 The Practical Guide to Health.—688 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
 Home and Health.—600 pages. Cloth, \$2.50; half morocco, \$3.50; full morocco, \$4.50.
 Out-of-Doors.—104 pages. Cloth, 60 cents.
 Health.—224 pages. Cloth, \$1.00.
 Colds: Their Cause, Prevention, and Cure.—Leatherette, 25 cents.
 A Friend in the Kitchen.—112 pages. Water-proof paper, 25 cents; cloth, 50 cents.
 The Vegetarian Cook-Book.—266 pages. Cloth, \$1.00.

Any of the books advertised on these pages should be ordered from the Tract Society nearest you. See addresses in Directory.

Е. Д. Томас, написал следната препоръка в изданието от 15-ти март 1938 г. на *Източна, Южно-азиатска дивизия*, под заглавието „На вниманието на членовете на съботното училище:

„Уроците в съботните училища за втората четвърт на 1938 г. са по темата за свещеничеството. Това са важни и много необходими уроци. Сред другите книги са и „Поглед към Исус“ на Урия Смит и „Кръстът и неговата сянка“ от С. Н. Хаскел. “

Както се вижда от тези примери, вярата в Родения Син е била постоянна и продължителна през годините на служението на Елън Уайт. Интересното е, че гнес, обикновено, се казва, че това е било само „възглед на малцинството“ и че Елън Уайт умислено е насочила хода на църковната мисъл към со-

лидна вяра в ортодоксалната тринитарна догма, като подчертава вечната Христова божественост и изрично идентифицира „третото лице на Бога“. Днешната версия на адвентната история представя основния ѝ герой Урия Смит, по-късно редактор на „*Ривю енд Херълд*“, като съставител на 25 основни вярвания на Църквата и автор на „Данаил и Откровението, неудобно нетринитарно произведение, което се продавало по целия свят и популяризира от трите издателски къщи на църквата и от самата Елън Уайт, в продължение на, поне, 70 години.

Елън Уайт не се противопоставила на теологията на Урия Смит и не осъдила пряките му изявления относно Христовата синовност „от дните на вечността“, а вместо това, тя самата използвала същия израз (виж следващия раздел). Тя обаче отделила „Живия храм“ на Келог и открито го отрекла пред Генералната конференция, през 1905 г. Тя също се занимавала и с Албион Белинджър, като го предупреждавала, че неправилно прилага Писанието, като учи, че Христос е завършил изкуплението на кръста и директно е влязъл в Пресветото място, след възнесението Си.

Но от перото ѝ не излезли думи на изобличение, недоверие или поправление към Урия Смит. По това време той вече бил публикувал множество статии и книги в продължение на повече от 40 години, представяйки ясно родения Син на Отец в „най-ранната епоха“ на времето. Книгата „Гледайки към Исус“ вече била излязла от

печат 7 години преди това. И все пак Елън Уайт не каза нищо, с което да дискредитира идеите на Урия за „личността и персоналността на Бог“.

Основните учения

Урия Смит също играе важна роля в създаването на „резюме“ на адвентната вяра. Като редактор на *Ривю енд Херълд* той направил списък с 25 „Основни принципи“, който за първи път е публикуван под формата на памфлет през 1872 г. Впоследствие Джеймс Уайт ги преиздава в първия брой на *Знамения на времето*, от 4 юни 1874 г. В неговото въведение, внимателно се подчертава, че Адвентният народ не е имал вероизповедание (кредо) „встрани от Библията“, но че тяхната система на вярата се радва на „пълно единодушие“ помежду им. По-долу се намира копието на тези принципи, така както са се появили в първия представил ги брой.

През 1889 г. те са включени в годишника на ЦАСД без промяна в първите две точки, а въвеждането е значително съкратено, но все още деклариращо, че „няма друго вероизповедание, освен Библията“ и с „пълното единодушие на цялото тяло“.

Следните предложения могат да се вземат като обобщение на основните черти на тяхната религиозна вяра, за които, доколкото ни е известно, **съществува пълно**

Издателството *Ривю енд Херълд*, 1861 г.

единодушие в тялото. (Годишник на ЦАСД от 1889 г., стр. 147)

Това не се появява отново в Годишника до 1905 г., както е показано в копието от стр. 188. Същият списък на основните принципи се препечатва всяка следваща година в годишника на ЦАСД до 1914 г., когато бил приписан на „покойния Урия Смит“.

Но след смъртта на Елън Уайт, той не се появява в Годишника до 1931 г., когато се явява както е показан на тази страница. Този път не се споменава за „цялостно единодушие“ по тези вярвания сред тялото от вярващи. Но се забелязват драматични промени. Терминът Триединство е въведен като еквивалентна алтернатива на „Божеството“. Господ Исус Христос сега е подчертан като „сам Бог“. Какво означава това? Със сигурност не, че Синът всъщност е Отец. Срещу това са възразявали всички адвентисти още от времето на Джеймс Уайт!

Тази версия е формулирана от Ф. М. Уилкокс, по това време редактор на *Ривю енд Херълд*. Включването му на

„Триединството“ се появило за първи път в брой на *Ривю* от 1913 г.:

„Адвентистите от седмия ден вярват,

1. В **божественото Триединство**. Това Триединство се състои от вечния Отец, лично, духовно **същество**, всемогъщ, всезнаещ, безкраен в сила, мъдрост и любов; от Господ Исус Христос, **Синът** на вечния Отец, чрез Който ще бъде постигнато спасението на изкупените множества; **Светият Дух, третото лице на Божеството**, този възстановяващ представител в делото на изкуплението.“ Ф. М. Уилкокс, *Ривю енд Херълд*, 9-ти октомври 1913 г.

Сега, когато трите личности са видни, но без да се явява, че споделят едно „неделимо естество“, това не е напълно тринитарно - само двусмислено тритеистично: едно вечно същество от Отец, Син и един посредник трета личност. Следователно, съществуват някои доказателства за възникването на различно мнение, относно това, как Църквата трябва да изразява вярата си в Бо-

FUNDAMENTAL BELIEFS OF SEVENTH-DAY ADVENTISTS

Seventh-day Adventists hold certain fundamental beliefs, the principal features of which, together with a portion of the scriptural references upon which they are based, may be summarized as follows:

1. That the Holy Scriptures of the Old and New Testaments were given by inspiration of God, contain an all-sufficient revelation of His will to men, and are the only unerring rule of faith and practice. 2 Tim. 3:15-17.

2. That the Godhead, or Trinity, consists of the Eternal Father, a personal, spiritual Being, omnipotent, omnipresent, omniscient, infinite in wisdom and love; the Lord Jesus Christ, the Son of the Eternal Father, through whom all things were created and through whom the salvation of the redeemed hosts will be accomplished; the Holy Spirit, the third person of the Godhead, the great regenerating power in the work of redemption. Matt. 28:19.

3. That Jesus Christ is very God, being of the same nature and essence as the Eternal Father. While retaining His divine nature He took upon Himself the nature of the human family, lived on the earth as a man,

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Представяйки на общественоста този конспект на нашата вяра, ние искаме ясно да се разбере, че нямаме клаузи на вяра, вероизповедание или дисциплина, извън Библията. Ние не изтъкваме това, като вид авторитет сред нашия народ, нито е предназначено да гарантира еднаквост между нас, като система на вяра, но е кратко изложение за това, което е следвано с голямо единодушие. от тях. Често намираме за необходимо да отговаряме на запитвания по този въпрос, а понякога и да коригираме неверни изявления, разпространени срещу нас, и да премахваме погрешните впечатления, които са получили онези, които не са имали възможност да се запознаят с нашата вяра и практика.

Единствената ни цел е да отговорим на тази необходимост.

Като Агвенристи от седмия ден ние просто желаем нашата позиция да бъде разбрана. Ние сме загрижени за това, защото има много, които наричат себе си Агвенристи, от които ние се различаваме във вярването за безсъзнателното състояние на мъртвите и в окончателното унищожение на непокаяните нечестиви; от други във вярването за вечността на Божия закон, кратко съдържащ се в десетте заповеди, в действието на Светия Дух в църквата и в това да не се определят времена за Пришествието; от всички в съблюдаването на седмия ден от седмицата като Събота на Господа и в

много приложения на пророческите писания.

С тези забележки молим вниманието на читателя към следните предложения, с цел кратко изложение на по-важните черти на нашата вяра.

1. **Има един Бог**, лично, духовно същество, Създател на всички неща, всемогъщ, всезнаещ и вечен, безкраен в мъдрост, святост, справедливост, доброта, истина и милост; непроменим и навсякъде присъстващ чрез своя представител, Светият Дух (Пс 139:7).

2. **Има един Господ**, Исус Христос, Синът на Вечния Отец, Този, чрез Който Бог е създал всичко и чрез Когото всичко се сплотява; и че е взел на себе си естеството от семето на Авраам...

FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF SEVENTH-DAY ADVENTISTS.

Seventh-day Adventists have no creed but the Bible; but they hold to certain well-defined points of faith, for which they feel prepared to give a reason "to every man that asketh" them. The following propositions may be taken as a summary of the principal features of their religious faith, upon which there is, so far as is known, entire unanimity throughout the body. They believe: —

1. That there is one God, a personal, spiritual being, the Creator of all things, omnipotent, omniscient, and eternal; infinite in wisdom, holiness, justice, goodness, truth, and mercy; unchangeable, and everywhere present by his representative, the Holy Spirit. Ps. 139: 7.

2. That there is one Lord Jesus Christ, the Son of the Eternal Father, the one by whom he created all things, and by whom they do

жеството.

Урия Смит изповядва личната си вяра в роден Син Божий, но избрал да не включва термина „роден“ в своята версия на Основните принципи. Неговата резервираност демонстрирала желание да избегне провокация и да ограничи всяко твърдение до такова, каквото може да бъде прието от всички членове. Публикацията *Проблеми* от 1992 г., чийто автори били служители и президенти на Съединението на Северноамериканската Дивизия, се съгласява с това:

„Това че изявлението е необвързващо и няма статута на кредо е от особен интерес. Още по-съществен обаче е фактът, че изявлението е очевидно нетринитарно. Исус е описан като Създател и Изкупител, но никъде не е определен като Бог или като вечен. Той просто е „Синът на вечния Отец“ (*Проблеми: Църквата на адвентистите от седмия ден и някои частни служения*, стр. 39, глава „Исторически адвентизъм – Древни граници и Настояща истина“, 1992 г.)

Разбира се, тяхното намерение е да установят, че версията на Смит не е била мнението на мнозинството, нито оторизираната позиция на организираната църква, независимо от „пълното единодушие“.

Въпреки това, исторически факт е, че Основните принципи на Урия Смит остават непроменени от 1872 до 1914 г., период от 42 години. Освен оригиналната му поява в печата на *Ривю енд Херълд* през 1874 г., те се появяват и в *Знамения на времето* от 21 февруари 1878 г. и *Ривю енд Херълд* от 22 август 1912 г.,

всеки път със същия пролог, деклариращ, че вярванията са единодушно поддържани сред народа на Адвентистите от седмия ден. В продължение на повече от 40 години Бог и Христос били представяни като два отделни и обособени персонажа. „Единият Бог“ бил „личностно, духовно същество.“ Нямамо концепция за Божество три в едно. Списъкът на Смит с фундаментални вярвания наистина бил неоторизиран. Те имали причина да не го гласуват.

Стивън Нелсън Хаскъл

Подобно на Урия Смит, Хаскъл също писал коментари върху *Данаил* и *Откровение*. Те били събрани и издадени в две книги: *Историята на пророк Данаил* (1901 г.) и *Историята на пророкът от Патмос* (1905 г.). Точно по това време, Елън Уайт, която високо ценяла библейското познание на старейшината Хаскъл, както и неговата надеждност, като учител и библейски инструктор, написала следното одобрително изявление:

„Поради важноста на тази работа, аз призовах старейшината Хаскъл и съпругата му, като Божии служители, да дадат инструкции от Библията на онези, които ще се предадат за служене“ (Елън Г.

Уайт, *Ривю енд Херълд*, 29 ноември, 1906г

Видно е, че тя е имала голяма увереност в старейшината Хаскъл и е одобрявала неговото богословие, по това време на живота му.

Ето няколко примера от позицията на Хаскъл, публикувани точно една година по-рано, относно божествен произход на Христос:

„Назад във вековете, които ограниченият ум не може да разбере, Отец и Син били сами във вселената. Христос бил първородният на Отца и на Него Йехова оповестил божественния план на Сътворението“.

„Тогава, в онези ранни съвети, любящото сърце на Христос било трогнато и **единародният Син** обещал да изкупи човека с живота Си, ако той отстъпи и падне. **Отец и Сина**, заобиколени от недостъпна слава, **стиснали ръцете Си**. В знак на **благоразположение към това предложение, на Христос била предоставена творческа сила** и бил направен вечният завет; и от тук нататък **Отец и Син, с един ум, работили заедно**, за да завършат делото на сътворението.“ *Историята на пророка от Патмос*, 1905 г., стр. 94

Христорологията на Вагонър 1888

Генералната конференция в Минеаполис от 1888 г. включвала ожесточена и разделителна конфронтация между по-възрастните старейшини, и двамата по-млади (в средата на тридесетте си години). Едните отстоявали Божия морален закон, като адвентна защита на Божия седми ден, събота, а другите решили да представят цялата достатъчност на Христос, Който може не само да

В Минеаполис се срещат събрани деветдесет делегата, при световно членство от 26,968 души.

ни спаси от греха, но понеже „в Него обитава цялата пълнота на Божеството“, може да ни даде и божествена сила за преодоляването му.

Елит Дж. Уагонър, по това време редактор на новото издание на Западния бряг, *Знамения на времето*, представил поредица от утринни посвещения, които две години по-късно станали основа за книга, озаглавена *Христос и неговата праведност*.

Ли Роу Фрум, в своето *Движение предначертано от Бога*, аплодира представянето на Уагонър, смятайки го за решителна промяна в концепцията на адвентизма за Христос, поради това, че многократно е представян като Онзи, в когото „обитава цялата пълнота на Божеството“ Кол. 2:9. Фрум приема Неговата „пълна божественост и намеква, че това е било радикална, нова концепция за вярващите в Адвентната църква.

В действителност Уагонър поддържал същата вяра, която била възприета от самото начало: буквален роден Син на истински Отец, отделни и обособени същества, и двете божествени, и двете от дните на вечността.

Спорният въпрос, извадил толкова огън от „старите пазители“, бил предаването на Христовата правда в живота на християнина, като източник за победа над греха, а не спазването на 10-те заповеди. Няма спор за рождения Божи Син.

Уагонър започва с представянето на прекрасна колекция от писания, чрез която рисува изчерпателна картина на Христос, „единственото име под небето, дадено между хората, с което можем да бъдем спасени“ (Деян. 4:12) и че „никой не може да дойде при Отца“ освен чрез Него (Йоан 14:6), така че когато Той бъде „издигнат“, всички ще бъдат привлечени към Него (Йоан 12:32), „Авторът и завършителят на нашата вяра“ (Евреи 12:2), „в Който са скрити всички съкровища на мъдростта и знанието“ (Кол. 2:3), тъй като „цялата сила на небето и земята е дадена“ на Него (Мат. 28:19). Следователно Христос е „Божията сила и Божията мъдрост“ 1 Кор. 1:24, „Който от Бога ни е направил мъдрост и правда, освещение и изкупление“ 1 Кор. 1:30. Уагонър счита това за „един текст, който накратко обобщава всичко, което е Христос за човека.“ *Христос и Неговата правда*, стр. 6, 7.

Уагонър се съгласил, също, с Джеймс и Урия, че Христос е напълно божествен, като цитира Йоан 5:22, 23 „Защото Отец не съди никого, но е предал целия съд на Сина, за да почитат всички Сина, както почитат и Отец“. След това той заключил: „На Христос се приписва най-високия прерогатив, този на съгенето. Той трябва да получи същата чест, която се дължи на Бога, и поради причината, че е Бог.“ Библията казва така. „В началото беше Словото и Словото беше у Бога и Словото беше Бог.“ Йоан 1:1. Това „Божествено Слово не е нищо друго освен Исус Христос“. „И Словото беше направено плът и живееше сред нас и ние видяхме слава-та Му, слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина“ стр. 18.

След това Уагонър изследвал значението на две думи: начало и раждане.

„В началото беше Словото“. Умът на човека не може да схване епохите, обхванати от тази фраза. Не е дадено на хората да знаят кога или как е **роден Синът**; но ние знаем, че Той бил Божественото Слово, не просто преди да дойде на тази земя, за да умре, но дори преди светът да бъде създаден. Точно преди разпъването си Той се молеше: „И сега, Отче, прослави Ме със слава-та Си, която имах при Тебе, преди създанието на света.“ (Йоан 17:5). И повече от седмстотин години преди първото Му идване, същото бе предсказано от вдъхновеното Слово, по следния начин: „Но ти, Витлеем Ефратов, макар и да си малък сред хилядите Юда, все пак от теб ще излезе за Мен Един, който трябва да бъде владетел в Израил; чи-

ито произход е от стари времена, от дните на вечността.” (Михей 5:2, странично поле). Знаем, че Христос е „излязъл и дошъл от Бога“ (Йоан 8:42), но това е било толкова далеч назад във вековете, че то е далеч отвъд разбирането на човешкия ум“. *Христос и Неговата правда*, стр. 9. „За „ограниченото разбиране това на практика е без начало“. стр. 22.

В самото начало на своето изложение Уагонър се потопил в темата за вечния произход на Божия Син. Той не се отклонил от използването на думата „роген.“ Всъщност той я използвал, за да установи безспорния факт, че Христос, Словото е и Бог и вечен. За да подкрепи това, той показвал множество библейски доказателства.

„Могъщият Бог... Нашият Бог ще дойде и няма да мълчи“ (Пс. 50: 1-6). Защото „Сам Господ ще слезе от небето с вик, с глас на архангел и с Божия тръба“ (1 Сол. 4:16). Гласът на Божия Син ще бъде чул от всички, които са в гроба (Йоан 5:28, 29). И „Името Му ще бъде Чудесен, Съветник, Бог могъщ, вечен Отец, Княз на мира“ (Ис. 9:6). „Твоят престол, о, Боже, е до вечни векове.“ (Пс. 45:6). Когато „се обръщаме към Новия Завет“ „Ние откриваме, че Бог Отец е говорител и че Той се обръща към Сина, като Го нарича Бог.“ Евр. 1:1-8.

След това Уагонър изследва значението на титлата „Божий син“, като се фокусира върху Евр. 1:4. „По наследство Той получил по-превъзходно име от тях (ангелите)“. Уагонър написал с курсив тези думи, за да го подчертае.

„Един син винаги с право носи името на баща си; и

Христос, като „единороден Син на Бога“, има в пълнота същото име. Един син също е в по-голяма или по-малка степен възпроизвеждане на бащата; той има до известна степен чертите и личните характеристики на баща си; не съвършено, защото няма съвършено възпроизводство при човека. Но няма несъвършенство при Бога или при което и да е от Неговите дела; и затова Христос е „точният образ“ на личността на Отец (Евр. 1:3). Като Син на самосъществуващия Бог, Той по природа има всички качества на Божеството.“

„Вярно е, че има много синове Божии; но Христос е „единородният Божий Син“ и следователно **Божият Син в смисъл, в който никое друго същество никога не е било и не може да бъде.** Ангелите са Божии синове, както и Адам (Йов 38: 7; Лука 3:38) чрез сътворението; християните са Божии синове чрез осиновяване (Римл. 8:14, 15); но Христос е **Божий Син по рождение.**“ *Христос и Неговата правда*, стр. 12

Джон Гил 1697-1771

Това последно твърдение не било първоначално на Уагонър. Английският баптист-калвинист, Джон Гил, казал, почти същото нещо, сто години по-рано в коментара си към Евреи 1:5 („Ти си мой Син, Аз гнес те родих“):

„Христос е Син Божий, не

чрез сътворение, нито чрез осиновяване, нито чрез служба, а по природа; той е истинският, правилен, естествен и вечен Син Божий; и като такъв е притежаван и обявен от Бащата - Йехова; основата на тази връзка е в раждането Му.“

Уагонър не бил последният използвал, същия този логически-литературен модел. Както видяхме по-рано, Елън Уайт повторила същите думи, пет години по-късно, в същото периодично издание, което той редактирал.

„Бог толкова възлюби света, че даде своя Единороден Син “ - **не син по сътворение**, както бяха ангелите, нито син по осиновление, както е простеният грешник, **а Син, роген в точния образ на личността на Отец...**” *Змения на времето*, 30-ти май 1895 г.

За Уагонър, Христос бил Бог, защото казал: „Аз и Отец ми сме едно“ (Йоан 10:30). Защото „когато Отец въведе първородния в света, Той каза: „И нека всички Божии ангели Му се покланят“ (Евр. 1:6).

„Защото понеже Ти, бивайки човек, се правиш на Бог“ (Йоан 10:33). Понеже „Единородният Син, който е в лоното на Отца, Той Го е обявил“ (Йоан 1:18). „Той има своето обиталище там и Той е [както е в цитата] там като част от Божеството, както, когато е на земята, така и когато е на небето. Използването на на-

стоящото време предполага продължаващо съществуване. Той представя същата идея, която се съдържа в изявлението на Исус към евреите (Йоан 8:58): „Преди да бе Авраам, аз съм“. *Христос и Неговата правда*, стр. 13-15

Повече от всеки друг текст, Уагонър цитира този за „пълнотата“ от изказванията на Павел в Кол. 1:19; 2:9: „Благоволу Отец, в Него [Христос], да обитава цялата пълнота“ защото „в Него обитава цялата пълнота на Божеството телесно.“ За Уагонър „Това е най-абсолютното и недвусмислено свидетелство за факта, че Христос притежава, по природа, всички качества на Божествеността.“ *Христос и Неговата правда*, стр. 16.

„И тъй като Той е Единородният Син Божий, Той е от самата същност и природа на Бога и притежава по рождение всички Божии качества.“ „Значи Той има „живот в Себе Си“; притежава безсмъртие като Свое собствено право и може да предостави безсмъртие на другите.“ *Христос и Неговата правда*, стр. 22.

Но Уагонър внимателно уверява читателите си, че „роген“ Син не е „създаген“ Син.

„Той е роден, не е създаден“ стр. 21.

Въпреки че Откровение 3:14 нарича Христос „амин, верен и истински Свидетел, началото на сътворението на Бога“, това не означава „че Божието дело на сътворението е започнало с Него. Този възглед противодейства на Писанието, което заявява, че самият Христос е създал всичко.“ *Христос и Неговата правда*, стр. 20.

Христос е „Началото на Божи-

ето творение“, тъй като Той е „глава“ или „вожд“ (гръцки архи), както при думите „архиепископ, и архангел. На пример да вземем тази последна дума. Христос е Архангелът. Вижте Юда 9; 1 Сол. 4:16; Йоан 5:28, 29; Дан. 10:21. Това не означава, че Той е първият от ангелите, защото Той не е ангел, а е над тях (Евр. 1:4). Това означава, че Той е главен или княз на ангелите, точно както архиепископ е глава на епископите. Христос е водачът на ангелите. Вижте Откровение 19:14. Той е създал ангелите (Кол. 1:16)... Той е Алфа и Омега, началото и края, първият и последния (Откр. 21:6; 22:13). Той е източника, там откъдето всички неща имат своя произход“.

Тук Уагонър прави пауза, за да възстанови баланса. Отец не трябва да се игнорира. „Нека никога да не си представя, че бихме възвеличили Христос, за сметка на Отца.“ „Ние почитаме Отца, като почитаме Сина. Имаме предвид думите на Павел, че „за нас има само един Бог, Отец, от когото е всичко и ние в Него; и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко и ние чрез Него“ 1 Кор. 8:6. След това той завършва с издигане на олицетворението на всички доказателствени текстове за родения Син, Йоан 8:42:

„Всичко произлиза, в крайна сметка, от Бога, Отца; **дори самият Христос е излязъл и дошъл от Отца**; но Отец е благоволил в Него да обитава цялата пълнота и Той трябва да бъде пряк, непосредствен представител във всеки акт на сътворение.“ *Христос и Неговата правда*, стр. 19

Това красиво и логично заключение, че Христос е само-

съществуващият Божи Син, защото е бил роден от Бога, е отхвърлено от Фрум като „жалко начинание с неразумни спекулации“. Той твърди, че Уагонър е бил „объркан“ от думата „излязъл“, и затова е гръзнал да се спуска по „тънкия лег на спекулациите“. Фрум предпочита да приписва всички изявления от типа „излязох“ относно произхода на Сина на Неговото въплъщение. Тогава Фрум се отдал на собствените си спекулации, заявявайки, че Уагонър „явно се откъсва от полуарианските си възгледи.“ (*Движение предначертано от Бога*, стр. 271) и вместо тях „ясно използва думата Божество в смисъл на Триединство“ (пак там, стр. 273). Тъй като Уагонър потвърждава единството на двамата (Отец и Сина), Фрум заявява, че той поддържа идеята за трима! Но това е съвсем различно от заключението на Уагонър:

„И накрая, ние познаваме Божественото единство на Отца и Сина от факта, че и двамата имат **един и същи Дух**. След като казва, че онези, които плътски, не могат да угодят на Бога, Павел продължава: „Но вие не сте плътски, а духовни, ако Божият Дух живее във вас. Но, ако някой няма Духа на Христос, той не е негов.“ (Рим. 8:9). Тук откриваме, че **Светият Дух е едновременно Духът Божий и Духът Христов**. Христос „е [както е в цитата] в лоното на Отец“; като, по природа е от **самата Божия субстанция** и има живот в Себе Си, Той правилно е наричан Йехова, самосъществуващият и по този начин е представен в Ер. 23:56, където се казва, че праведният Отрасъл, който ще извърши съд и правосъдие на земята, ще бъде известен с името на Йехова-Тсидеке-

ну - ГОСПОД, НАША ПРАВДА".
Христос и Неговата правда,
стр. 23, 24.

Така става ясно, че Уагонър продължава в същото вярване за Рогения Син, Който споделя същия Дух със Своя Божествен Отец. Двамата са едно. Понеже Той „излязъл“ от Бога, както Ева излязла от Адам, Той има „самата Божия субстанция“, а по този начин и същия самосъществуващ живот в Себе Си. Той е Отрасъл от Своя Баща, Божественият корен, великият Източник на живот, сила и цялата праведност.

Джордж Бътлър

Макар да не присъства, в действителност, на Генералната конференция през 1888 г., президентът Джордж А. Бътлър, застава на страната на Урия Смит, в противовес на Джоунс и Уагонър, но по различна причина. Двамата си паснали перфектно. След това, Уагонер бил редактор на *Знамения на времето*, на Западния бряг; Смит бил редактор на *Ривю енд Херълд*, на Източния бряг. Джоунс представил откритието си, че алеманите, а не хуните (както предполагал Смит) са

един от роговете, описани в Данаил 7-ма глава. Бътлър се противопоставял на позицията на Уагонър, относно законна в Галатяни, опасявайки се да признае, че „гетеводителят“, всъщност е моралният закон на десетте заповеди. В неговите очи, това цяло да бъде отстъпка пред противниците на църквата, които настоявали, че законът е отменен (отхвърлен) на кръста, унищожавайки по този начин, изявленията за седмия ген, събота.

Бътлър и Смит били убедени, че и Джоунс, и Уагонър представят ерес и заплашват доктриналните основи на църквата. Младите смутители не били добре дошли. Всеки заел нечия страна и дивизията се разделила. Джоунс и Уагонър се подготвили за дебат. Те представили библейската си позиция, която била одобрена от Елн Уайт. Тя описва тяхната вест като едно балансирано отношение към Откровение 14:12, зачитане на Божиите заповеди и вярата на Исус:

„Господ, във великата Си милост, изпрати **една най-ценна вест** до Своя народ чрез старейшините Уагонър и Джоунс. Тази вест трябваше да представи по-ясно пред света **възвишения Спасител**, жертвата за греховете на целия свят.“ *Свидетелства към служителите*, стр. 91

Но дебатът не бил свързан с природата на Бога или пред-съществуването на Христос. Вярата в божествено рогения Син останала непроменена по време и след историческите срещи. Самият Бътлър писал на следващата година за удивителната стабилност на ад-

вентните доктрини в статията на *Ривю енд Херълд*, озаглавена *Хармонична вяра*.

„В нещата от религията сърцето се нуждае от нещо стабилно. То се стреми към това, което е разумно, логично и трайно, върху което основава една преобладаваща вяра“.

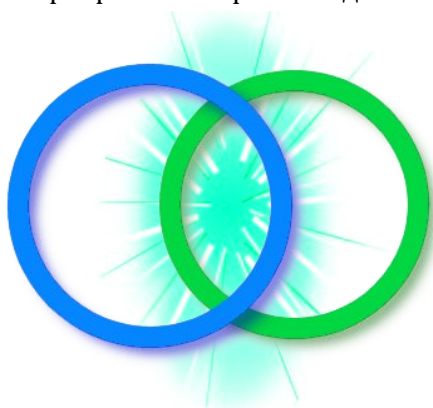
„Истината винаги ще бъде в хармония със себе си. Може да сме сигурни, че ако една част от нашата доктринална вяра противоречи на друга част, има някаква грешка, някъде има заблуда. Заблудата е противоречива и многообразна в различните ѝ усилия да се приспособи към нюансите на вяра.“

„Една от основните причини, поради която много, търсещи отговор умове, отхвърлят християнската религия и трайно се закоравяват в недоверие към нея, е липсата на хармония в теологията на ортодоксалните църкви.“ *Ривю енд Херълд*, 1-ви октомври 1889 г., стр. 9

След това той изброява някои примери: учението за вечните мъки в пъкъла, в противовес на пълното унищожение на нечестивите, безсмъртието на душата срещу несъзнателността в смъртта, различните гни на поклонение и т. н. За разлика от сегашните ревизионистични идеи, че нашето богословско развитие е било бавно и прогресивно, Бътлър се очудвал на скоростта, с която ранните адвентисти достигнали до пълна доктринална зрялост.

„Можем да считаме за **чудо как системата от доктрини, поддържана от ЦАСД, била толкова бързо проявена, в сегашната ѝ пълнота, след голямото разочарование**

от 1844 г. Тя била създадено чрез посредничеството на хора, които по онова време бяха непознати за славата - смирени, искрени, всеотдайни души, които обичаха появата на Исус. Те бяха бедни на този свят, но богати на вяра. В онзи мрачен час на разочарование и скръб изучаваха с прекрасна енергия и дълбо-

чина книгата Божия, за светлина и тя донесе на умовете им голямо облекчение и неопишуема радост. О, колко ценна изглеждаше истината, докато красивата система, която ние назоваваме като „**настояща истина**“, се **разгръщаше пред ума им, прочиствайки мъглата на традицията** и твърдите стълбове на вечната истина се появяваха, опиращи се сигурно върху живата скала на Божието свято слово.“ *Пак там.*

И тези стълбове не се променили през следващите четирисет години.

Със сигурност е важно, че досега не е трябвало да променяме нито една позиция, след като те решително са били вярно изследвани. Всяка от тях стои твърдо след повече от четиридесет години **противопоставяне от страна на нейни яростни опоненти**. Излъскани в противоречието, скъпоценните камъни на истината стават все по-ярки.“ *Пак там.*

Основните принципи на Урия Смит били отпечатвани повече от двасет години. Бътлър накратко ги обобщава.

„Нека разгледаме накратко някои от истините, поддържани от този народ, като части от тяхната религиозна система на учение. Те вярват в общите истини на вдъхновението, поддържани от християнските деноминации във всички части на света; като **съществуването, върховенството, святостта и съвършенството на Бога, великия Създател, както и съществуването и славата на Неговия Син Исус Христос, чрез когото са създадени световите, преди човекът да съществува на тази земя**; създаването на човека от Спасителя; последвалото падение на човека и въвеждането на спасителния план, съществената част на която е това, че Спасителят е дал Себе Си да умре в жертва за грешниците ...“ *Пак там.*

Интересно е, че бележките върху съботното училище за събота, 12 октомври в същия този брой коментират Евреи, 1-ва глава:

„Ангелите са **синове по сътворение**, точно както бил Адам, който бил създаден малко по-ниско от тях. Но Христос е „**единородният Божи Син**“, който „**по наследство има**“ по-превъзходно име от тях“.

Да обобщим

Видяхме, че ранните агвентисти, последователно, са вярвали в Божия Син, роден в дните на вечността, напълно божествен, едно със Своя Отец, равен по сила и власт, едно в характер, ум и дух. Разгледахме изявленията на

гесет от пионерите.

Джеймс Уайт

Джоузеф Бейтс

Дж. Н. Лафбъроу

Д. М. Кенрайт

Дж. М. Стивънсън

Р. Ф. Котръл

Урия Смит

Стивън Хаскъл

Е. Дж. Уагонър

Джордж Бътлър

Те били в съгласие, че:

Библията е тяхното верую

Молитвата на Христос към Отца, в Йоан 17 гл., трябва да бъде нашето църковно верую;

Учението за Троицата или триединния Бог не е изрично „изложено“ в Писанието;

Триединството и Унитаризмът намаляват божествената сила на Исус;

Има един Бог, Отец;

Бог Отец е Древният по дни,

Великият Източник на цялото съществуване,

Великият Създател

Той единствен е без начало;

Има един Господ Исус Христос,

Произлязъл в дните на вечността,

Практически без начало

Той имал произход или начало на дни.

Появил се е в началото,

Той бил първородният на Отца;

Роден от субстанцията на Отец,

Самата същност и природа на Бога;

Той е роден, а не създаден Син, роден от Бог,

В образа на личността на Отец,

В смисъл, в който никое друго същество не е

Отец бил по-голям от Сина,

защото Той беше първи, Той имал приоритет на съществуването;

Синът е равен с Отца, защото получил всичко от Него;

Той получил Своето безсмъртие от Него,

Излязъл от Него;

Отец има живот в Себе Си и

дал на Сина да има живот в Себе Си, за да притежава безсмъртието, като свое собствено право;

Той е Син на Вечния Отец;

Той е Син на самосъществуващия Бог;

Той има всички атрибути на Божеството,

Той ги е наследил;

Той е по природа Бог;

Той е Божият Син по рождение,

Следователно на небето има две Личности

Отец и Синът са две, различни,

буквални, осезаеми личности;

Божият Син е божествена личност,

Това те не отричали.

Той е Божията мъдрост и сила;

Той е в лоното на Отец;

Чрез Него са създадени всички неща ;

Чрез Него се сплотяват всички неща;

Отец и Синът действали заедно;

Те създали човека по Свой образ;

Синът Божи е изпратен на света;

Той бил Бог, проявен в плът;

В Него обитавала плътнотата на Божеството, телесно;

Божественото и човешкото естество на Христос са били тайнствено смесени;

Но Христос е „вечният Отец“

на Неговия народ;

Отец е Господ Бог Всемогъщи;

Синът е могъщия Бог;

Отец и Синът не са част от „триединен“ Бог;

Синът е равен по ранг с Отец,

Равен по достойнство, слава, авторитет и божествено съвършенство с безкрайния Бог;

Христос не е равен **на** (съравен на) вечния Отец;

Те не са едно и също същество или личност;

Христос е и Михаил, архангела;

Той не е ангел, а над ангелите;

Той е водач на ангелите;

Светият Дух е Божия Дух;

Светият Дух е Духа на Христос,

Посредничеството на тяхната сила,

Представител и на Дватамата;

И двамата имат един и същи Дух;

Това е източникът на тяхното Божествено единство;

Така Исус правилно е наречен Йехова.

Това е изповедта на вярата, направена от десетте пионери, която представя том 1-ви. Тяхното забележително съгласувано разбиране за рогения Син, за Бог Отец и техния споделен Дух, със сигурност е в съответствие с убеждението, че тези вярвания са били подгържани с „пълно единодушие от цялото тяло“ на ранните адвентни вярващи в продължение на повече от 40 години.

Във 2-ра Част, **Теос** продължава Битката за Рогения, като проследява последователността в Христологията на

- Р. А. Ънърууд
- Дж. Н. Ендрюс
- Дж. Г. Матисън
- У. Х. Литълджон
- Х. К. Бланчърд
- К. У. Стоун
- Д. Т. Бордо
- А. Т. Джоунс
- Дж. Х. Уагонър
- У. У. Прескът, и
- Е. Г. Уайт

Теос проследява над 50-годишно доктринално единство в една компактна колекция - свидетелството на 21 пионери в техните собствени думи.

www.maranathamedia.bg

ТЕОС

В Част 1-ва Теос проучва писанията на най-ранните Адвентни пионери, за да разкрие доказателство, било то за вяра в един сътворен или роден Божи Син. Каква е разликата между един божествено роден и един сътворен Син? Дали основателите на църквата са проповядвали заблуда? Те били ли са автори на ерес? Ще проучим, както свидетелството на Писанието, така и честния поглед към доказателството, намиращо се в 19то столетие.

ВИТКАТА ЗА РОДЕНИЯ
1 ЧАСТ